

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 47.
1939. március 1. szerda.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Proprietară: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradii Közlöny, Inreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938. Trib. Arad.

A II. Carol-alkotmány évfordulójának ünnepei Bucarestiben és Gyulafehérváron

Az Uralkodó válasz-beszéde Calinescu Armand helyettes kormányelnök üdvözlésére — A magyar és a német Frontaloszta'yok képviselői az üdvözlő-küldöttségek között

(BUCURESTI.) Az alkotmány kihirdetésének egyéves évfordulóját országsszerte fényes ünnepek keretében ülték meg. A fővárosba már vasárnap kezdtek érkezni a Nemzeti Ujjászületés Frontja vidéki szervezeteinek küldöttségei. A falusi küldöttségek tagjai meliszallagot viseltek, amelyet a Nemzeti Ujjászületés Frontja kihimezett jelvénye díszített. Bucuresti ünnepi képet öltött, valamennyi ház lobogódiszbe öltözött. Vasárnap este a középületeket és a köztéreket fényesen ki-
világították a közeledő ünnep tiszteletére.

Hétion délelött 11 órakor kezdődtek az ünnepek a patriáchián tartott istentisztelettel. A Te Deumon megjelentek Vaida-Voevod, Mironescu királyi tanácsosok, a kormány tagjai élükön Calinescu helyettes-miniszterelnökkel, tovább bá a katonai és polgári hatóságok vezetői. Az istentisztelet 11 óra 20 perckor ért véget és ekkor a megjelentek az Atheneul előtti térre mentek. Fél tizenkettőkor gyűlt össze ezen a téren az ünneplő tömeg. A Nemzeti Ujjászületés Frontjának vezetői mind új egyenruhájukban voltak. Tizenkét óra után indult el a menet a katonazene hangjai mellett a királyi palota felé. Az első sorokban mentek Vaida-Voevod, Argetoianu, Mironescu, Armand Calinescu, Iamandi, Slavescu, Ghelmegeanu, Mitita Constantinescu, Buiu, Petre Andrei, Ralea, Silviu Dragomir és Grigore Gafencu. Mögötte mentek Gabriel Marinescu, Titeanu Magureanu, Toni, Jinga Serban, Beran, Nae Popescu államtitkárok és más előkelőségek. Ezután következtek a legfőbb tanács tagjai, ott volt közöttük gróf Bánffy, báró Szentkereszthy, a Front egyenruhájában a Front magyar csoportja részéről és H. Wols Heinrich és Gutu, a Front német csoportja képviselőit.

Öfelsége, a király és Mihály trónörökös a királyi palota erkélyéről római köszöntéssel fogadták az elvonulást. A kormány tagjai és a Front tanácsának tagjai után a Front nemzeti gárdiájának kiküldöttségei következtek, élükön Georgescu Petre tábornokkal, majd a Nemzeti Ujjászületés Frontjának első ezredei két egyenruhájukban, skót fővegükkel. Ezután falusiak csoportjai jöttek festői nemzeti ruhájukban, mellükön a Front jelvényével. Utána vitték a különböző hazafias egyesületek zászlóit ott voltak a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva'k egyesületének, a volt frontarcosok nemzeti szövetségének, az ápolónők egyesületének, a „Férfiasság és hit” érdemrenddel kiüntettek egyesületének, a háborus önkénteseknek, a Marasesti egyesületnek, a római légióknak és más hazafias egyesületnek lobogói.

A felvonulás után a Nemzeti Ujjászületés Frontja főtanácsának tagjait Öfelsége, a királyi palotában villásreggelin látta vendégül, Armand Calinescu helyettes-miniszterelnök mondott nagy beszédet és erre Öfelsége válaszolt.

Calinescu helyettes kormányelnök nagy beszéde és az Uralkodó válasza

— Ma van egy esztendeje annak, hogy Felséged a kormány és a királyi udvartartás tagja között állva a legfelsőbb semmitőszék küldöttségét fogadta, amely az alkotmány ügyében elrendelt népszavazás eredményét közölte Felségeddel. Négy millió és háromszázezer lelkes hang közölte, hogy

elfogadja azt az új berendezkedést, amellyel Felséged ajándékozta meg az országot. A királyi kezdeményezés tehát mélyszéges visszhangra talált az országban. Az akkori nehézségek között vajjon honnan is jöhetett volna a segítség? Talán a politikai tényezőktől? Hol létezett olyan egészséges erő, amely egyesíteni tudta volna az élő elemeket? Talán a néphez kellett volna fordulni? De akkor a né-

pet is megzavarták. A lelkek megmérgezése, a tekintély elvesztése, az erkölcsi élet anarhizálása következtében oda jutottunk, hogy a nép már saját maga nem tudta megtalálni az egyensúlyát. Az utolsó órában az ország egy véleményen volt, hogy a segítséget csakis a Koronától várhatja. A királyi kezdeményezés a mi monarchiánk alapességének megerősítését jelentette.

— A mi nemzeti életünk története a mi nagy uralkodóink tettei sorozatát foglalja magában. Az első modern államforma és a függetlenség biztosítása I. Carol nevéhez fűződik, a nép szociális fejlesztése viszont I. Ferdinand királyunk érdeme. A nemzeti ujjászületés tettei Felséged nevéhez fűződnek. Történelmi életünk minden mozzanata tehát a regalitás jellegét viselte magán. Ma is, uralkodója révén maga a nemzet szólal meg. A jelen pillanatban olyan tettet ünnepelünk, amely a regalitás egyik nagy megvalósítását jelenti. Ez előtt a román nép elismerőleg hajtja meg a fejét.

SIRE! 1938. FEBRUAR 27. ÓTA UJ ALKOTMANYOS RENDSZERBEN ÉLÜNK.

A helyettes miniszterelnök itt felsorolta az alkotmány újításait, majd így folytatta beszédét:

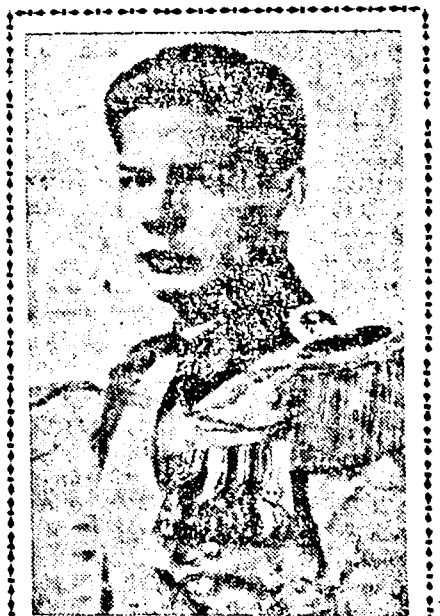
— A régi alkotmány a tizenkilencedik század politikai romantikájából táplálkozott. Ez a rendszer csak az egyéni szabadság biztosításával foglalkozott. Ez a rendszer csak addig állhatta meg a helyét, amíg a külső béke és a szociális rend korszakát éltük, de akkor már nem, amikor ez a helyzet megváltozott. A felforgató jellegű megmozdulások és a külső fenyegetések idején elsősorú kötelességünké vált az állameszme megerősítése és a szociális egység kiépítése. Az új alkotmány, anélkül, hogy az egyénnek, mint fejlődési tényezőnek csökkentette volna jogait, az egyéni érdekeket

alárendelte a közösség és az állam magasabb érdekeinek. A mi törvényhozásunkban itt jelent meg először a polgár kötelezettségének eszméje hazájával szemben, amelynek a legfőbb célnak kell lennie életünkben.

— Az új alkotmány — folytatta beszédét a helyettes miniszterelnök — nem ismer társadalmi különbséget, hanem diadalra juttatta az általános összefogás szellemét. A polgárt munkatényezőnek tekintik és az új alkotmány szerint csupán elvégzett munkájának alapján vehet részt az ország ügyeinek irányításában.

SIRE! Egy év telt el az új alkotmány kihirdetésétől és ezalatt az egy esztendő alatt sikerült helyreállítani a belső békét. Pedig egy évvel azelőtt az állam tekintélye veszélyben forgott, senki sem dolgozott telkesen, az összeomlás szélén álltunk. Utána azonban helyreállítottuk a rendet, a hatóságok visszanyerték tekintélyüket, a bizalom ujjászületett és ma minden állampolgár teljes nyugalomban fejtheti ki tevékenységét. Ismét helyreállítottuk az erkölcsi rendet, a bűnösöket üldözni kezdtük, felső ellenőrző szervezet létesült, amely az államéletben biztosította az erkölcsi szabályokat. Az ifjabb nemzedékeket tevékenyebb életmódra szölitortuk. Jelentős számú ifju elhelyezkedést talált az oktatás terén, az igazságszolgáltatásban, a közigazgatásban. Azt a társadalmi folyamatot, amely kártékonyan hatott az ország lelki fejlődésére, felszámoltuk. Az ifjuság ma új rendszer elé tekint és szintén az ország szolgálatába állítja tevékenységét.

— A mai rendszert főképpen az jellemzi, hogy a hangsúlyt a nemzeti jellegre helyeztük. Egy éve annak, hogy a bírósági hatóságok fellüvizsgálták, hogy az idegenek miképpen szerezték román állampolgárságot. Azok számára, akiket visszautasítottak, új rendszert léptettünk életbe és idegenellenőrzés alá helyeztük őket. Erősebbé tettük az egyes

vállalatok nemzetesítésére megindult mozgalmat. Utána elkezdtek az idegen elemek beszivárgásának kérdését tanulmányozni.

— Az új rendszer első megvalósításai tehát: a belső béke és az erkölcsi rend helyreállítása, az ifju nemzedék munkára szölitása. Ugyanezen idő alatt a közmunkák terén is jelentős megvalósításokhoz érkezünk el. Ezenkívül új közigazgatási

Tavaszi szövetujdonságokban ugy árban, mint minőségben GLESINGER -cég, Str. Metianu vezet.

törvényt léptettünk életbe. Ez volt a régi rendszer legsebezhetőbb pontja. A volt kormányok minden kísérlete ezen a ponton hajótörést szenvedett. Az újítások révén hozzájárultunk a falusi irástudatlanság csökkentéséhez, a gazdaságok színvonalának emeléséhez és a városi értelmiség színvonalának emeléséhez. Egészségügyi téren szintén jelentős intézkedéseket tettünk, a gyermek és az anya védelmében, munkaügyi téren megszerveztük a céheket, javítottunk a munkaszerződéseken, javítottunk a nyugdíjügyeken és az aggkori biztosításon, jelentős eredményeket értünk el a szabadidő kihasználása terén. Ezen a téren oly eredményekhez jutottunk, amikkel a legdemokratikusabb kormány sem dicsekedhetik. A mezőgazdaságnak szintén új lendületet adtunk. Ezen a téren eddig egyetlen párt sem valósította meg azt, amit mi. Rendkívül nehéz nemzetközi versengés idején a mi termelőink 40.000 lejt kaptak egy vagon buzáért, amikor külföldön legfeljebb 20.000 leiert adhatták volna el.

ARMAND CALINESCU
helyettes kormányelnök

Az eddigi adatok ismertetése után Calinescu helyettes miniszterelnök azokra a megvalósításokra tért át, amelyek a hadsereggel kapcsolatosak.

— Ezen a téren — mondotta a helyettes miniszterelnök — semmiféle áldozatra sem voltunk tekintettel. Erre az új költségvetésben egy milliárdal többet irányoztunk elő. Ugy hadseregünk, mint országunk tekintélyben rendkívül sokat nyert és a határokon túl biztosan vezetett és alkotó országnak tekintik.

A jelenlegi rendszer alaposnak és véglegesnek tekinthető. Ereje főképpen abban az erkölcsi alapon rejlik, amelyet a lelki reakció váltott ki azokkal szemben, akik az országot a pusztulás szélére akarták sodorni. Ezenkívül ereje a sikerült építő munkásságban rejlik.

FELSÉGED! Ma már a fejlődés második fejezeténél tartunk, ezt pedig annak a királyi dekrétumnak köszönhetjük, amely megengedte a politikai szervezet létesítését. Ez a szervezet azonban már nem tekinthető pártnak, az elnevezés régi értelmében, ez a szervezet nem képvisel elszigetelt törekvéseket, sem pedig egyéni érdekeket. Ez magát a népet képviseli és a nemzeti egység jegyében csupán közügyekért kíván küzdeni. Ma már abszurdum, hogy bármilyen személy is a nép nevében felszólaljon. Ma már minden ilyen törekvés büntetendő cselekmény. A politikai tevékenység ilyen kiszélesítése révén alkalmat nyújtottunk minden polgárnak arra, hogy belépjen a Nemzeti Ujjászületés Frontjába. Ez meg is történt és ennek valóságos második népszavazás jellege volt. A Nemzeti Ujjászületés Frontja magában foglalja az összes értékes elemeket, a régi párt szervezetből a fiatalabb rétegeket, a mi államéletünkbe beleültetett etnikai kisebbségeket, amelyek hála a bölcs liberális fel fogásu politikánknak szellemi és anyagi téren minden számításukat megtalálják. A Nemzeti Ujjászületés Frontját hivatásbéli alapra helyeztük. A Front az a szerv, amelyen keresztül a nemzet kifejezi gondolatait, az a szerv, amelyből gondos kiválasztás útján az államélet vezetőit kiválogatják.

FELSÉGED! A mai ünnepeken a Nemzeti Ujjászületés Frontja tédert hajt Felséged előtt és kifejezi hódolatát és elismerését.

FELSÉGED! Higyje el, hogy az ország népe megtántoríthatatlanul követi. Ebben az órában, fölünk messze, az egyesülés városában a hegyeken túli helytartóságokból összegyűlt a nép, hogy a

lelki egyesülés jelképes képét nyújtsa és Felségednek a következő táviratot küldje:

„Erdély, Bánság, a Körösvidék és Máramaros népe az alkotmány kihirdetésének egy éves évfordulója alkalmából összegyűlt a két érsek hívására Gyulafehérvárott. Erdély a legőszintébb köszönetét fejezi ki azért a munkáért, amely megerősítette és megmentette az országot. A nép változatlan hűségéről biztosítja Öfelsége Carol királyt és kéri, hogy a jövőben is hasonlóképpen bölcsen cselekedjék a román nemzet megerősítése és az ország megvédése céljából.

Éljen Felséged sok évig, hogy megnézhesse: miképpen növekedik munkájának gyümölcse: a mi büszke és drága Romániánk. Nicolae, Erdély ortodox metropolitája, Alexandru, Erdély görög katolikus metropolitája.

Ime — folytatta beszédét a helyettes miniszterelnök — így ver mindenütt a nép szíve. Amikor pedig azt kérjük, hogy a Mindenható áldja meg Felséged munkáját, akkor azt kiáltjuk:

Éljen Felséged, Éljen Mihai gyulafehérvári nagyvajda, Éljen!

Az Uralkodó válasz-beszéde

H. Carol király a következőképpen válaszolt Calinescu helyettes-miniszterelnök szavaira:

— Ezen a napon, az új alkotmány kihirdetésének évfordulója első ünnepén köszönetemet a népeknek küldöm, aki az elmúlt év népszavazásában mindenben magáénak ismerte el az új alkotmányt.

— Másodszor azokhoz a férfiakhoz szól köszönő szavam, akik mindent megtettek, hogy az új irány győzelemre juthasson és fáradhatatlan munkával állanak az új szellem szolgálatában.

— Calinescu helyettes-miniszterelnök beszéde megmutatta, hogy mennyit lehet tenni az államért. Az állam a nemzet közös színtérsége. Az állam a megszervezett nemzet. A mai ünnep megmutatta azt, hogy az elmúlt év február 10-e milyen nemzetmentő nap volt, mert gyümölcse napról-napra jobban mutatkozik.

— Románia meg tudja valósítani ami reá vár, mert alapja az a hit, hogy minden, ami történik, a nemzet és az ország javára szolgál. Az új kormány ennek a hitnek szolgálatában áll.

— Én, aki percről-percre figyelem ennek a munkának fejlődését, látom azt az erőfeszítést, amit a cél érdekében kifejtettek. Az eddigi munkánk csak alapvetése volt annak a szilárd alapnak, amire épül az újjászervezett Románia.

— A tavalyi népszavazás megismétlése volt az idén a Nemzeti Ujjászületés Frontba való beiratkozás.

— A nemzet kollektív bölcsességét látom. Ebben bizakodom és fogok bízni és erre fogom alapítani a jövőben is országépítő munkámat. Csak a munka vezethet legteljesebb győzelemre. Ezzel a hittel léptem elődöm trónjára, ezzel a hittel dolgozom és ezzel a hittel fogok dolgozni azon a helyen, ahova ültetett Isten és a Nemzet akarata.

— Lesznek, akik kételkednek ennek a munkának eredményében. — Én nem kételkedem Romániának kimeríthetetlen forrásai és fejlődési

A gyulafehérvári fényes ünnepek

(Gyulafehérvár.) A főünnepek Gyulafehérváron, a történelmi jelentőségű erdélyi városban folytak le.

Gyulafehérvár méltó környezetben várta az ünnepeket. Ezt a várost, amely a legrégebb román aspirációk álmvárosa volt, az új alkotmány folytán királyi helytartósági székhellyé léptették elő. A reá ragyogott királyi kegyet akarta visszatükrözni a hétfői ünnepek külsőségeivel a város, mely éppen abban az állapotban van uira, amint azt Mihai Viteazul, Avram Iancu és a román eszme más harcosai látták.

Hétfőn a kora reggeli órákban már tizezres tömegek vonultak fel Gyulafehérvár uccáin és a fellobogózt házak között a nagygyűlés színhelyére mentek.

A felvonulók soraiiban minden társadalmi osztály képviselői láthatók voltak. Eljöttek a földművesek, iparosok, szellemi foglalkozásuak és fizikai munkások is.

A helyi hatóságok óriási előkészületeket tettek és Gyulafehérváron néhány Ferdinand király és Mária királyné 1922-es látogatása óta nem volt ilyen ünnepség.

A hétfői ünnepek egyébként Nicolae balázslívi gör. katolikus érsek és Balan nagyszombeni gör. kelet. érsek védnöksége alatt állottak,

„Férjem
nem hitt a
szemének!” Azt mondja

hogy 10 évvel látszom fiatalabbnak

„Valóságos csoda”, ezek Ime, elmondom, hogy „ voltam Georges szahogyan is értem el ezt vai. Két hónap előtt még ráncokkal és vonalakkal volt tele a homlokom, a szám és szemem környéke. Tényleg úgy néztem ki, mint egy „középkorú” nő. Most összes barátomim megcsodálják ráncmentes, tiszta bőrcsodát és tökéletesen tiszta arcomat. Lefekvés előtt a híres párisi rózsaszínű Tokalon bőrtápláló krémet használom. „Biocel”-t tartalmaz, azt a sejtiszító-újraépítő és fiatalító szert, amelyet egyik híres bécsi orvosprofesszor talált fel. Nappal a fehér Tokalon krémet használom, hogy arcbőrömet tisztán és ruganyosan tartsam, megőrizsem a pattanásoktól, milészeketől, és megakadályozzam a porusok kitágulását. Most tubusban is kapható Lej 45.— íál.

lehetőségek vannak. Minden románnak hinni kell az ország jövőjében.

— Természetes dolog az, hogy a munkában előállhatnak nehézségek, nagy nehézségek is, de annál jobban össze kell fogni és a nemzet annál nagyobb ellenállással fogja bírni a munkát.

— Először vannak most előttem a Nemzeti Ujjászületési Front képviselői. — A személy az egyén csak annyit jelent az ország életében, amennyit a köz számára ad. Célunk elérésére semmiféle munka áldozata sem elég. A hadsereg mellett a nemzet egységének ereje kell számítanunk, ami a Frontban megnyilatkozik.

— Örvegek, hogy a Nemzeti Ujjászületés Frontjához csatlakoztak az ország más népi eredetű polgárai is és ezzel kifejezésre juttatták a teljes lelki egységet. Ezt az egységet mutatja ki a mai gyulafehérvári ünnep is.

Öfelsége a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— Ugy én, mint munkatársaim az örökkévaló Romániát szolgáljuk. — Éljen az örök Románia természetes határai között!

akiknek az ünnepekre szóló felhívását egész Románia sajtója közölte.

Az ünnepek ünnepi istentisztelettel kezdődtek. Tíz órakor a koronázási templomban fényes Te-Deum volt.

Azután Balan és Nicolescu metropoliták a gyulafehérvári főtéren, a gyűlés színhelyére vonultak, ahol elsőnek Balan metropolita beszélt, majd utána Nicolescu metropolita emelkedett szólamra. A két főpapot Papp Danila, királyi helytartó üdvözölte. A királyi helytartó kiemelte a nap történelmi jelentőségét és Öfelsége II. Károly király életével zárta szavait. Utána Agarbiteanu, Florea Codreanu, Petre Corneliu, Gavrilă Jiga, Horia Teculescu és dr. Comsa beszéltek. A szónokok Erdély különböző megyéinek üdvözlését hozták és a királyi családot éltették.

Az évforduló ünnepei Aradon

Miként az ország más városában, úgy Aradon is impozáns keretek között folyt le az alkotmány kihirdetésének egy éves évfordulója alkalmából rendezett ünnepség. Az ünnepség jellegét fokozta az a körülmény, hogy a város valamennyi házat kilobogózták, az üzletek kirakataiban pedig díszes keretek között

Öfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda trónörökös képeit helyezték el.

Az ünnepi program reggel 9 órakor kezdődött, amikor az iskolákban tartalmas előadás keretében ismertették a diáksággal a nap jelentőségét, s méltatták az új alkotmány alkalmazásából származó előnyöket. Részletesen ismertették azokat a kedvező változásokat, amelyek az ország szervezetében az új alkotmány révén bekövetkeztek.

Délelőtt 11 órakor a város valamennyi templomában hálaadó istentisztelet volt, amelyen megjelentek a hatóságok képviselői is. A görög keleti katedrálisban *Magier Andrei* dr. püspök tartotta a misét fényes papi segédlettel és azon megjelentek: *Georgescu* Petre parancsnoklő-tábornok, helyőrségparancsnok, *Dobriceanu* Mihail ezredes, vármegyei prefektus, *Vlad Alexandru* tábornok, polgármester, *Bejan* Romulus dr. és *Riscutiu* Moise alezredes alpolgármesterek, *Stoichi-
toiu* Constantin alezredes, a csendőrség és a rendőrkvesztura parancsnoka, *Murgau* Liviu rendőrkvesztor, *Ludosan* Nicolae törvényszéki főelnök, *Ionescu* S. Petre főügyész, vala-

mint a polgári és katonai hatóságok magasrangú tisztviselői és a társadalmi élet reprezentánsai is. A délutáni órákban a Kulturpalotában valamint az iskolákban volt bensőséges ünnepség, amelyeken a nap jelentőségének megfelelő nivós programot adtak elő.

A Romániai Magyar Népközösség munkabeosztása

KOLOZSVÁR. Gróf Bánffy Miklós, a Romániai Magyar Népközösség elnöke, a Népközösség központi ügyeinek intézésére munkatársainak fölkerlte: a közművelődési szakosztály élére: báró Jósika Jánost, a gazdasági szakosztály élére: dr. Szász Pált, a szociális szakosztály élére: Kós Károlyt és a központi iroda vezetésére: dr. Grois Lászlót.

A közművelődési szakosztály keretében: a kulturregyletek ügyeit báró Kemény János, a Dalosszövetség ügyeit dr. Inczedy Joksmann Ödön, az irodalmi ügyeket Tamási Áron, a magyar színpadok ügyeit dr. Jelen Gyula, a testnevelés ügyeit Máriaffi Lajos vállalták.

A gazdasági szakosztály vezetőjének helyettese: *Telegdy* László. E szakosztály keretében a magyar iparosság ügyeit *Telegdi* Ádám, a kereskedelem és közgazdaság ügyeit gróf *Telegdi* Ernő intézik. A még tartozó szövetkezeti és a biztosítási alosztályok vezetése iránt később fog gondoskodás történni.

A szociális szakosztály vezetőjének helyettese: *Albrecht* Dezső. Ide tartoznak az ifjusági,

népégszégügyi, falukutatói és munkásügyek, mely alosztályok vezetői iránt még nem történt döntés.

A Népközösség jogi tanácsadója dr. Tusa Gábor.

A fenti megbízások ideiglenes jellegűek, abban az értelemben, ahogy azt Bánffy Miklós a február 11-i megalakuló értekezleten magára nézve is kifejtette, hiszen a végleges szervezés és azzal kapcsolatban a tisztségek végleges betöltése csak a szervezési szabályzat megalkotása után és az abban lefektetett módokon történhetik meg. E célból a szervezési szabályzat előkészítésére az alakuló értekezlet által kiküldött bizottság legközelebb össze fog ülni.

Itt írjuk meg, hogy az okiráltságban élő magyarság is, egyházi képviselői útján, levélileg jelentette be Vánffy Miklós grófnál csatlakozását a Magyar Népközösség kiépítendő munkájához.

Kiadó

Bársony kötetruháza
üzlethelyisége

Ciano gróf tárgyalásai a lengyel állam vezetőivel

A Dunavidék államainak együttműködése a német, olasz és lengyel államokkal — Lengyelország magatartása egy olasz-francia viszály esetén

Varsóból jelentik: A lengyel fővárosban időző *Ciano* gróf külügyminisztert vasárnap délelőtt fogadta kihallgatáson *Moscicky* lengyel köztársasági elnök. Majd délben az elnök villásreggelit adott az olasz külügyminiszter tiszteletére. A villásreggeli Ciano kívül résztvett a varsói olasz nagykövet, *Rydz Smigly* tábornok, *Sklatkovsky* lengyel helyettes miniszterelnök, *Beck* külügyminiszter, *Stachiewicz* tábornok, a lengyel vezérkar főnöke, több miniszter és sok meghívott előkelőség.

Megelőző napon Ciano külügyminiszter *Sklatkovsky* helyettes miniszterelnökkel egy-óra hosszáig tárgyalt, majd *Rydz Smigly* tábornaggal, a lengyel állam kormányzati főnökével volt másfél óra hosszáig tartó megbeszélése. A megbeszéléseken jelen volt *Beck* lengyel külügyminiszter is, valamint a varsói olasz és római lengyel nagykövet. Este diszlakoma volt a varsói külügyminisztérium nagy termében Ciano gróf tiszteletére. A diszlakomán *Beck* külügyminiszter pohárköszöntőjében elmondotta, hogy Olaszország s Lengyelország baráti összeköttetése mily régi keletű, még a reneszánsz-kor tudósai kezdték, aztán a katonák folytatták a két ország közötti jóviszonyt. Most azonban a baráti két ország nem támaszkodhatik csak emlékekre, hanem a jövő

beli együttműködés tényeivel is kell, hogy egymást támogassa. Ciano külügyminiszter válaszolt a pohárköszöntőre, s hangoztatta, hogy Olaszország a baráti együttműködésben közel áll Lengyelországhoz.

Ciano gróf lengyelországi látogatása alkalmából a *Giornale d'Italia*-ban *Gaida* Varsóból küldött cikkben arról ír, hogy a müncheni egyezmény óta támadt új közép-európai helyzetben számos olyan kérdés támadt, melyben a két országnak tájékozódnia kell egymás irányában. A lengyel külpolitika egyforma távolban tartja magát úgy a Berlin-Róma-tengetlytől, mint az angol-francia együtttestől, de ez a magatartás mégis lehetővé teszi, hogy Olaszország és Lengyelország fokozatos együttműködéssel barátságos politikát folytasson egymással. A cikk még kiemeli, hogy a lengyel külpolitika egyik legjellemzőbb vonása

a Magyarországgal való határozott együttműködés.

Ciano gróf tiszteletére hétfőn a bielovici erdőbe rendeztek vadászkirándulást.

Ciano olasz külügyminiszter Varsóban leplezte *Francesco Nullo* olasz ezredes szobrát, aki az 1863-iki lengyel szabadságharcban esett el. Ezután történt meg *Moscicky* elnök-nél való kihallgatása. A kihallgatás *Beck* lengyel külügyminiszter jelenlétében egy óra hosszat tartott. Ezalatt Ciano felesége *Moscicky* feleségét látogatta meg.

Amint Rómából jelentik, Ciano és *Beck* külügyminiszterek tárgyalásairól a felhívatalos *Giornale d'Italia* főszerkesztője, *Virginio Gaida* érdekes tudósításokat közöl. Eszerint a tanácskozás három pont körül folyik.

1. A Németországhoz való viszony tisztázása.

2. A Duna-vidék politikai és gazdasági rendezésének kérdése.

3. Az európai egyensúly és a német-olasz gyarmati követelések kérdése.

Az első ponttal kapcsolatban *Gaida* azt írja, hogy Olaszország magatartása meghatározza a Lengyelországgal való gazdasági, politikai, kulturális és esetleg katonai együttműködést is. Lengyelország anélkül, hogy csatlakozna a tengelyhez, máris jelentősen közeledett Németországhoz. Ez a munka azonban nem könnyű, mert a további közeledést sok politikai és gazdasági csoport ellenzi. A Duna-vidék helyzetével kapcsolatban Németország, Olaszország és Lengyelország érdekei különbözőképpen érintkeznek egymással. Ezeket az érdekeket az együttműködés megteremtése céljából összhangba kell hozni. A múlt évben beállott új helyzet miatt új politikai egyensúly keletkezett Európában. Most Ciano Varsóban tárgyalja meg a Duna-vidék új egyensúlyát és azt a véleményét hangoztatja, hogy a Duna-vidéki államoknak Németországgal, Olaszországgal és Lengyelországgal ösztönösen és szabadon kell megteremtteni az együttműködést. Lengyelországnak viszont meg kell értenie azt a „támadó” jellegű politikát, amit Németország és Olaszország a jogrend és igazságosság érdekében folytat.

Itt írjuk meg, hogy Lengyelország és a szovjet között létrejött kereskedelmi és fizetési egyezség felsorolja mindazokat az anyagokat, árucikkeket, ércet, fél és egész termékeket, amiket a szovjet szállít Lengyelországnak és ugyanezeken szent, cinket, textilgépeket, textiltermékeket, nyers és cserzett bőröket, amiket Lengyelország szállít a szovjetnek. Lengyelország évi kivitele 126 millió zlotvt tesz ki.

URANIA premiernozgó TEL.: 12-32

Ma utoljára:

„Asszonyok bilincsben”
VIVIANE ROMANCE-al. 5. 7.15. 930

Csütörtökön diszbemutató!

Minden idők legszebb zenéfilmje! — A „METRO GOLDWYN” két és félmillió dolláros jubliáris alkotása:

A NAGY KERINGŐ

JOHANN STRAUSS színes epizódokban izgalmas életképek, küzdelmeinek és a bécsi valzer befutásának megfilmzése. — Rendezte: JULIEN DUVIVIER. — *Fernand Gravet, Luise Rainer, Miliza Korjus.* Jegyeiről kérjük már most gondoskodni!

A TORONY ALATT

A város jogi állásfoglalásai a kéményseprők, a temetkezési monopólium és a városi színházépület régi bérlőinek ügyében

A városi közigazgatás átszervezése sorozatos pereskedésekre szolgáltatott okot. A tisztviselő-elbocsátások és a különböző pénzügyi természetű rendelkezések ellen az érdekeltek jogorvoslatot kerestek a bíróságoknál és ezeknek a pereknek lebonyolítása most van folyamatban. Így például a bucuresti-i legfőbb közigazgatási bíróság két aradi vonatkozású ügyet tárgyalt és mindkét esetben a város álláspontjának adott helyt. Az egyik ügyben Sarbu Gheorghe volt városi tűzoltó szerepelt felperesként, aki az elbocsátásáról szóló végzés megsemmisítését kérte, miután az első fokon a temesvári helyi közigazgatási tábla már elutasította keresetét. Ezt a döntést a legfőbb közigazgatási bíróság is megerősítette. A másik peres ügy annak a harcnak mellékhatása, amelyet a városvezetőségnek a kötelező községi kéményseprőszolgáltatásról szóló határozata ellen indítottak az aradi kéményseprők. Még az ügy érdemére vonatkozó peres eljárás során történt, hogy a Semmitőszék a vonatkozó városi szabályrendelet egyik pontjáról megállapította, hogy törvényellenes és ezért a városnak ezt a pontot módosítani kellett. A döntéssel kapcsolatosan — amely azonban végeredményében nem változtatta meg a tényleges helyzetet. — a kéményseprő-mesterek jogi képviselője most beadvánnyal fordult a legfőbb közigazgatási bírósághoz, kérve a városvezetőségnek hivatalából való eltávolítását, mert — a beadvány szerint, — nem tett eleget a szabályrendelet említett szakaszának módosítására vonatkozó ítéletnek. A tárgyaláson a városvezetőség képviselője igazolta, hogy a módosítás megtörtént és közölte azt is, hogy a város hivatalos lapjában már a legközelebb megjelenik a módosított szabályrendelet-szakasz. A bíróság ennek alapján elutasította az előterjesztést.

Ugyancsak aradi ügyekkel foglalkozott a Temesváron működő helyi közigazgatási tábla is, ahol összesen hat ügyben szerepelt Aradváros alperesként. A tárgyalt ügyek a következők voltak: Az érdekeltek részéről négy felebbezést nyújtottak be a városnak a temetkezési monopólium bevezetésére vonatkozó szabályrendelete ellen, amellyel Aradváros területén lehetlenné teszi a magántemetkezési vállalatok működését. Három felebbezést utasított vissza a bíróság, hogy kévsé érkezett be és kizárólag a negyedik felebbezéssel foglalkozott csupán, amelyet a Limbeck János cég terjesztett a közigazgatási tábla elé. Olariu Ioan városi ügyész képviselte a városvezetőséget a tárgyaláson és ismertette a város álláspontját. A helyi közigazgatási tábla megállapította, hogy a felebbezés tulajdonképpen még korai, mert a szabályrendeletet nem alkalmazták és ezért elutasította azt.

Másik érdekes aradi vonatkozású ügy volt az a tárgyalás, amelyen Aradváros vezetőségének előterjesztésével foglalkozott a bíróság, hogy semmisítsék meg a város élén még 1935-ben működött vezetőség ama határozatát, amellyel a színházépületben lévő étterem évi bérét 92 ezer leiről 72 ezer leire szállította le. A helyiséget bérlő Caracioni-fivérek 1935 óta a leszállított bért fizették. Erdemi tárgyalás után a bíróság úgy döntött, hogy helyt ad a város keresetének — amelyet ebben az ügyben is Olariu Ioan városi ügyész képviselt, — megsemmisíti az 1935-ben kiadott városvezetőségi határozatot, mert nyilvános árlejtésen kiadott köztulajdon képező ingatlan bérleménye egvezség utján nem szállítható le. Mivel az ítélet azt jelenti, hogy Caracioni-fivéreknek visszamenőleg meg kell fizetniük a bérlőkülönbözetet, nem lehetetlen, hogy a vendéglő bérlői megkísérlik az így rájuk háruló tehernek az annak idején működött városvezetőségre való áthárítását.

Hartmann József aradi lakos azért indított pert a város ellen, mert a városvezetőség megtagadta annak igazolását, hogy édesapja után elnyerte a román állampolgárságot. Hartmann József ugyanis annak idején, amikor az állampol-

gársági ügyeket általánosan rendezték, a régi magyar törvények szerint még kiskorú volt és így apja állampolgársága rá is vonatkozott volna, azonban a román törvények értelmében már nagykorúnak minősült és ezért a városvezetőség erre való hivatkozással tagadta meg a kérés teljesítését. A közigazgatási tábla kimondotta, hogy nem illetékes az ügy letárgyalására.

Két volt városi alkalmazott, Nadabanu negyedmester és Ardelean Irodaj altiszt azért fordult a közigazgatási bírósághoz, hogy az elbocsátásukról szóló határozatot semmisítsék meg. Mindkét előterjesztést elutasította a bíróság.

Végül tárgyalásra volt kitűzve egy jelentéktelenebb, elbocsátásra vonatkozó városi határozat és Stefanutiu Sabin városi főigazgató keresete is, Stefanutiu Sabin ugyanis keresetet indított a város ellen, mert a községi közigazgatás által-

Az egész város lakosságának őszinte részvétele nyilatkozott meg Bereczky Imre dr. főgimnáziumi tanár temetésén

Kedden délután helyezték örök nyugalomra Bereczky Imre dr.-t az aradi római katolikus főgimnázium nyugalmazott tanárát az aradi felsőtemető halottsházából. Az esős, zimankós tavaszi délután hatalmas gyászoló közönség állta körül a ravatalt, amelyet a barátok, tisztelők, volt tanítványok koszorúinak tömege lepeit el. Bereczky Imre dr.-t mindenki tisztelte és becsülte, életét példaként állították a tanulóifjúság elé.

A nagy szeretet, amely egész életén át követte utolsó útja alkalmával is megnyilvánult, amikor kísért szemmel álltak körül koporsóját a barátok és a fanitványok. A családjának tagjain kívül többek között megjelentek dr. Lakatos Ottó szentszéki tanácsos, plébános, dr. Széll Lajos, Fischer Aladár, a római katolikus főgimnázium igazgatója, a tanári kar élén, Crişan Ascaniu, a Moise Nicoară liceum igazgatója, báró Neuman Ferenc, Constantinescu Alexandru tanár, Turic Caius lelkész, Kulesár Kálmán, a „Vasárnap“ főszerkesztője, kulturházi igazgató és még igen sokan. A gyászszertartást Szöcs Didák minorita hitoktató végezte majd Fischer Aladár a főgimnázium igazgatója búcsúztatta dr. Bereczky Imrét. Az igazgató mélyhatású beszéde után Duffner János ötödik gimnázista a diákok nevében mondott utolsó istenhózzádot, majd pedig a gimnázium énekkara Láng István énektanár vezénylete mellett gyászdalokat

Beretvás és Sariós

Budapest, IV. Váci-ucca 20.

**Fehérneműkészítők,
nyakkendőkülönlegességek**

nos átszervezése során nem nyert minősítésének megfelelő beosztást. Mindkét ügyet elhalasztotta a bíróság.

adott elő. Ezután megindult a hatalmas gyászméret a nyitott sir felé, hogy végső nyugalomra helyezze Bereczky Imre földi maradványait.

Bereczky Imre dr. a kolozsmezei Korpádószületett 1874-ben, teológiát Kecskeméten végzett, majd bölcsészetet hallgatott Kolozsváron. Mint tanár először Trencsénben működött. Aradra 1902-ben került. Első aradi tartózkodása után Karánsebesen működött hosszabb ideig, majd pedig 1917-ben ismét visszakért az aradi főgimnáziumhoz. Ugyanebben az évben miniszteri biztos volt a termésbeszolgáltatásnak. Aradon latint, magyar nyelvet és irodalmat tanított, majd az imperium-változás után román nyelvre, történelemre és alkotmánytanra tanította az ifjúságot. Több irodalmi munkája is jelent meg: „Dalmadi Gyöző élete és költészete“, „Tompa Mihály regéi“, „Önképzőkörünk és szervezetünk“ stb. Bereczky Imre dr. még az utolsó években is nagy agilitást fejtett ki, így 1927—28-ban Mikelakán nagy szerepe volt a római katolikus templom megépítésében. Az építőbizottság világi elnöke volt, majd ugyancsak elnökévé választotta meg a mikelakai katolikus ifjúság köre is. Nyugalomba vonulása után is élénk kapcsolatok tartott fenn kartársaival. Volt tanítványait rendkívül szerette, miután azok is ragaszkodtak hozzá. Mindenkit kikérdezett a napi életről, mindenkire volt egy-egy bátorító szava. Halála nagy és mély részvételt keltett városzerte.

A Vatikán zárt kapui mögött

Csütörtökön ül össze a konklávé

**Hatvankét biboros lila baldachinja áll a választás helyiségében —
A Vatikán több külföldi újságírónak tiltotta meg, hogy a konklávé közelében tartózkodjanak**

Róma. Csütörtökön kerül sor az új pápa megválasztására és a Vatikánban már minden előkészület megtörtént a választás lebonyolítására. A biborosi kollégium tagjai majdnem teljes számban Rómában vannak és már csak a délamerikai és bostani biboros érkezését várják.

A sixtusi kápolnát teljesen átalakították. A pápaválasztás alatt a kápolnában idegenek nem jelenhetnek meg. A falak mentén hatvankét zöldposztós asztalt állítottak fel s mindegyik fölött lila baldachin van. Ezeket a baldachinokat a pápaválasztás megtörténtével eltávolítják s egyedül csak a megválasztott pápájé marad helyén. Michel Angelo freskója alatt állították fel azt az emelvényt, amelyen a szavazatgyűjtő urna áll.

Az első szavazás csütörtökön délelőtt lesz. Rómában valószínűnek tartják, hogy a választás vasárnapig föltétlenül befejeződik.

A „Figaro“ vasárnapi száma nagy cikkben foglalkozik a pápaválasztás eseményeivel. A pápaválasztás körülményeit méltatva, annak a véleményének ad kifejezést a francia lap, hogy Jean Tharaud francia és más külföldi újságírók azon kérésének elutasítása, hogy a konklávé közelében tartózkodhassanak s onnan tudósítsák lapjaikat, zavaró hangulatot kelthet egyes körökben. Különösen az a körülmény, hogy a Vatikánból tervezett rádióközvetítések szövegét az olasz kormány hírszerint megcenzurálja, ez az eljárás Szentsek függetlenségét súlyosan érinti.

Görögkatolikus rekviem Aradon

XI. Pius pápa lelkiüdvéért

Vasárnap déli fél 12 órakor impozáns külsőségek között tartottak rekviemet az aradi görögkatolikus templomban az elhunyt XI. Pius pápa lelkiüdvéért. A templomot zsufolásig megtöltő közönség soraiban ott láttuk városunk társadalmának vezető egyéniségeit.

A gyászmisést Popa Iosif görögkatolikus főesperes celebrálta Gitta Victor esperes, Costin Silviu és Suciu Gheorghe lelkészek segéd-

letével. Az egyház énekkara Grozescu Tiberiu lelkész-tanár vezetésével a mise folyamán Muzicescu: Liturgiáját és Mokrianitz: Requiemjét adta elő.

G O R S O

MA: 5, 7.15, 9.15 órakor

MARCO POLO

GARY COOPER-rel. Paramount híradó

Jön! ERROL FLYNN ide! legjobb filmje: Jön!

„L e a n y v á r o v a “

**Tavaszi ruhákat, kabátokat
fest, tisztít**

Alexandru KNAPP Sándor
modernül berendezett vállalata

Str. Bratianu 2—4. szám. Minorita-palota.
Ep. Radu 10.

A magyar zsidó-javaslat a képviselőház szűrőjében

Makkai János, Eckhardt Tibor, Gürtner Dénes és Rajniss Ferenc keddi felszólalásai

Budapest. A magyar képviselőház kedden délelőtt folytatta a zsidók közéleti tevékenységének korlátozásáról szóló törvényjavaslat vitáját. Az első felszólaló Makkai János képviselő volt. Hangoztatta, hogy a törvényjavaslattal kapcsolatos állásfoglalást a keresztény párt nem tette pártkérdéssé. Így tehát ő mint a párt tagja, a maga felfogását akarta csak közölni. Szerinte zsidó kérdés van. Kívánja, hogy a jövőben tiltsák be a vegyes házasságokat és kérte, hogy a kormány tegye magáévá az erre vonatkozó indítványt. A javaslatot különben elfogadja.

Gürtner Dénes felvidéki képviselő hangoztatta, hogy a zsidó kérdés megoldása feltétlenül fontos és sürgős. A felvidéki megszállás alatt a zsidók négyesre vizsgáztak. Az ottani zsidóságnak csak hat és fél százaléka maradt meg magyarnak. Azokat a zsidókat, akik kint tartottak magyarságuk mellett, névszerint is merik és hűségükért megérdemlik, hogy megvédjék őket.

Ezután Eckhardt Tibor emelkedett szólasra. Eckhardt hangoztatta, hogy nem kívánja a multat vizsgálni, bár csábító volna, hogy tetemre hívja a zsidóságot, hanem előre akar nézni a jövőbe. Oszítja azt a nézetet, hogy bármilyen áldozatokba is kerüljön, végérvényesen meg kell oldani ezt a kérdést. Bizonyos elvi kérdésekben és részletekre menően vannak egyes aggodalmaik, de nagy általánosságban a javaslatot elfogadja. Főleg azt kifogásolja, hogy a javaslat nem tesz különbséget zsidó és zsidó között. A megoldás első és legfontosabb pontja az volna, hogy eltiltsák az újabb zsidók bevándorlását. Azután minden egyes letelepedett zsidóról katasztert kellene felállítani abból a szempontból, hogy letelepe-

dése hasznos volt-e a nemzetre, vagy káros? Nagy büne a zsidóság vezetőinek, hogy a bevándorlókkal szemben tétlenül maradt. Szerinte az 1914. év óta bevándorolt és letelepedett zsidóságot ki kell rekeszteni, zsidóság túl nagy számát így lehet csökkenteni. Hangoztatta, hogy a félvérűekre vonatkozó intézkedéseket nem fogja megszavazni. Nem szavazza meg azt a részt sem, amely a frontharcosokkal kapcsolatos. Felhatalmazást kellene adni a kormánynak, hogy azokat a zsidókat, akik a Felvidéken husz éven át magyaroknak vallották magukat, kivéve a törvény intézkedései alól. Végül hibáztatta, hogy a javaslat nem nyúl hozzá a zsidó kapitalizmushoz.

Rajniss Ferenc volt a következő felszólaló, aki hangoztatta, hogy Magyarországon aránylagosan sok a zsidó és Budapesten 23 százalékos zsidóság egészen egyedül áll az európai nagy városok között. Az európai városokra való tekintettel meg kellene teremteni a magyarság összefogását, amit ez nehezít meg. A zsidóságot el kell osztani egyenlően az egész világon. A nyugati demokráciák bosszúság e célra rendelkezésre gvarmataikat. Fel kell állítani a vegyesházasság tilalmát és a zsidóság bevándorlásának tilalmát.

Darányi Kálmán elnök indítványára elhatározták, hogy a javaslat vitáját szerdán folytatják és déli 12 órakor áttértek a 16 bejegyzett interpelláció elmondására.

Március 15-én költözködök

a Neuman-palotába, a Deutsch cipőüzlet helyiségébe

Bársony kötöttáruháza

Nem lesz színház Aradon áprilistól kezdve

A városvezetőség építkezési tervei rövidesen végrehajtásra kerülnek

Április elsejével kezdődőleg megindulnak azok az építkezési munkálatok, amelyeket a városvezetőség elképzelései alapján a város műszaki szolgálata részletes tervek szerint előkészített.

Elsősorban a városházi épület kibővítése, a színházpalota átalakítása és a közművelődési palota nagyszabású átjavítása kerül megvalósításra.

Egyelőre tízmillió lei áll a városvezetőség rendelkezésére a munkálatok megkezdéséhez, azonban az összkiadások lényegesen meghaladják ezt az össze-

szegét, hiszen csak a városházaépület kibővítéséhez és a belső átalakítási munkálatok elvégzéséhez tíz millió lei szükséges.

A városháza épületét — amint már megírta az Aradi Közlöny — olyan módon bővítik ki, hogy a parkra néző épületrészt, ahol rácsos kerítés és kapu van jelenleg, új épületrésznyel kötik össze. Ebben az épületrésznyelben tizenhét szobából álló helyiség csoport készül, ahol

a városi közüzemek irodáit helyezik el.

Az új épületrészt szervesen bekapcsolják a városházépületbe, úgy, hogy a folyosók teljesen körül ölelik az épületet. Ezenkívül az összes irodahelyiségekbe bevezetik a központi fűtést és külföldi mintára olyan villamosági szerkezetet készítenek, amelynek segítségével a városháza palotája teljes egészében kivilágítható. Német mintára, ahol a városházaépületeket már régebben hasonlóan szerelték fel,

egyetlen gombnyomásra az egész épület világítási apparátusa üzembe helyezhető és az épület kivilágítható. A városháza előtti park részletet is teljesen átalakítják,

megszüntetik a közepén lévő uttestet úgy, hogy az épület bejárata csak két oldalról közelíthető meg. A városháza előtti parkban világító szököket készül.

Ami a színházépület átalakítását illeti, ez azt jelenti, hogy

április elsejével megszűnik Aradon a színház. A régi és elavult rendszerű épület kettévágásával megszüntetik a színház helyiséget, amelynek helyére üzlet-passzázs kerül. A régi színház helyiségének ilyen módon való átalakításával Arad nem csak átmenetileg veszíti el a rendszeres színjátszásra alkalmas helyiséget, de előre láthatólag legalább két esztendőig nem is pótolják ezt a hiányt.

Még abban az esetben is, ha az új színház tervezett építését rövidesen megkezdik, csak minimálisan

két év elteltével lehet szó arról, hogy a színjátszás ismét állandó hajlékhoz jusson Aradon. Kérdést intéztünk a város vezetőségéhez arról, hogy miképpen gondolják áthidalni az állandó színház hiányát, mire kijelentették, hogy

a volt Central-mozi helyiségét rendelkezésre bocsátják, ha ez az igénylőknek megfelel.

Szó van arról is, hogy a közművelődési palotát is átengedik időnként színjátszás céljaira, de ezt a kérdést még szakbizottságnak kell tanulmányoznia. Arra a kérdésre, hogy vajjon adott esetben magyar színtársulat is megkapja-e a közművelődési palotát, azt a választ kaptuk, hogy amennyiben egyáltalában szó lehet ilyen átengedésről — szóval, ha elvben véleményezik majd a kérdés érdemi megvizsgálására hivatottak a közművelődési palotában való színjátszást, — nem tesznek különbséget az arra érdemes kérvényezők között.

Aradi építészek körében nagy érdeklődéssel figyelik a városvezetőség építkezési munkatervének megvalósítását, mert az az óhaj merült fel, hogy az aradi építészeknek is részt kell juttatni a tervek készítésében.

Különböző szakmai körökben hangsúlyozzák, hogy a színházépület átalakítása nem biztat különösebb sikerrel, mert az eredetileg sem kifogástalan épületből soha nem lehet modern, a mai igényeknek megfelelő házat készíteni. Olyan ez, mondják, mint mikor holmi ócska, régi frakkból divatos szmókingot akarnának szabni. Mindenesetre kétségtelen, hogy a városvezetőség és a város műszaki szolgálata alaposan tanulmányozta ezt a kérdést. — amelynek kivétel a város építészeti hivatalának tervét szerint, nyilvános árlejtés útján kötött megállapodás szerint történik meg — és remélhetőleg a kínálózó legszerencsésebb megoldást választják.

Visszaállították a régi rendszert a megyeszékhelyek a rendőrkveszturáin

BUCURESTI. A Monitorul Oficial mai száma rendeletétörvényt közöl, amely hatálytalanítja az 1938 július 18-iki törvényt, amely szerint a megyék székhelyeinek rendőrsége a zsandárlegiók parancsnoksága alá került.

Százezer katonát küld háborus veszély esetén Anglia Franciaországba

A londoni Excelsior című nagy angol lap már adatszerűen is beszámol arról, hogy Anglia háborus veszély esetén mely segítséget nyújt Franciának. A lap szerint Anglia a háborus veszély első pillanatában tíz divíziót küld Franciaországba, ami körülbelül százezer fegyveres katonát tenne ki. Ez számszerűleg kevesebb ugyan annál az erőnél, amely 1914-ben átkelt a csatornán, azonban a brit hadsereg egész motoros ereje képviselve lesz ebben a katonai erőben. Ugyancsak a háborus veszély első pillanataiban két ezer angol repülőgép is Franciaországba sietne, hogy a francia légi erőhöz csatlakozzon azokon a helyeken, melyek máris ki vannak jelölve. A lap hozzáfűzi, hogy ezt az erőt a szükséghez képest állandóan növelnék. A határozatokat az Excelsior jelentése szerint azokon a tanácskozásokon hozták, melyeket legutóbb tartott az angol és francia hadsereg vezérkara.

Még 2 napig

jelentkezhet a

Budapesti Sportvonatra

UTILEVÉL NÉLKÜL

Aradról indul március 9-én reggel.

Budapestről vissza márc. 14-én este

Oda-vissza 1380 lei

Egyéni utlevéllel rendelkezőknek 835 lei

Beszélgések, információk:

WAGONS-LITS COOK

menetjegyirodában Arad, Miazor.ta.pa!

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürögnyom: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Égész évre... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félév... 420 „ || Egy hónapra 70 „

A balkezes ember

A „Hamburger Fremdenblatt“-ban érdekes cikk jelent meg a balkezesesség előnyéről. Statisztikai vizsgálatok alapján megállapították, hogy csak a balkezesek tudnak egyenesen járni. Számtalan kísérletet végeztek atlétákkal, akiket azzal indítottak el, hogy fussanak nyílt egyenesen előre. 600 méter után a futókat — akiket egyenként indítottak — megállították és kiderült, hogy a jobbkezesek mind eltértek, mégpedig balkezé felé.

A kísérleteket természetesen olyan pusztai területen végezték, ahol nem voltak tájékozódási pontok. A futók maguk voltak legjobban meglepve, amikor megmutatták nekik, hogy mennivre eltértek az egyenesről. Ez egyébként már régi tapasztalat, mert például ha a sívatagban eltéved valaki, az úgy 24 óra múlva ismét visszaérkezik arra a helyre, ahonnan eltévedésekor elindult.

A tudomány még nem tudott teljesen pontos magyarázatot adni erre a különös tünetre, de a tudósok a filiben levő egyensúlyozó érzékkel hozzák összefüggésbe. Talán közelebb hozza majd a tudományt a rejtély megoldásához az az újabb megfigyelés, hogy a balkezes emberek még koromsötét éjszakában, vagy teljesen pusztai területen is pontosan be tudják tartani az egyenes irányt. A Hamburger Fremdenblatt felhívja példának azt, hogy egy gyalogsági ezredes elmondta, hogy ha csapataival éjlel ismeretlen irányban kell egyenesen előrehaladni: balkezétől szárnvitszesnek mindig balkezes embert állít, mert akkor biztos lehet afelől, hogy csapata nem tér el balfelé, ami különben biztosan bekövetkeznék.

— ZÜRICH I TÖZSDEZARLAT: Páris 11.65 és egynegyed, London 20.62 és fél, Newyork 439, Brüsszel 73.95, Milánó 23.14, Amszterdam 233.65, Berlin 176.45, Szófia 5.40, Prága 15.05, Varsó 83.10, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.37.

— A bolgár király belgrádi látogatása. Belgrádból jelentik: Boris bolgár király Svájcól visszatérőben Belgrádba érkezett. A pályaudvaron Pál rézensherceg fogadta a kormánytagjaival. A bolgár király Pál hercegnek volt vendége és este folytatta útját Szófia felé.

— Dr. Pacha Ágoston megyéspüspök Aradra érkezik, ahol március 5-én, vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepélyes Te Deumot celebrál. Délután fél 5 órakor a Minorita Kulturházban előadást tart a pápaválasztásról. A megyéspüspök előadásán megjelennek az összes aradi római katolikus társadalmi és hitbuzgalmi egyesületek az egyházközség vezetősége és a római katolikus tanítézmények tanári kara és tanulói testületileg. Az aradi római katolikus plébánia megtette az előkészületeket a megyéspüspök fogadására.

— Pásziny Bonaventura rendfőnök hazatért. Pásziny Bonaventura dr. minorita rendfőnök most tért vissza Aradra Nagybányáról, ahol a teológusok félévi vizsgáin elnökölt.

— Aradi vendégszereplésre készül a kolozsvári magyar színársulat. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári Thalia színársulat március 21-én aradi és temesvári vendégszereplésre jön. A színház teljes együttese több vonon díszlettel, a teljes létszámú technikai személyzettel érkezik Aradra, ahol a legutóbbi színházirodalmi üdönságokat mutatják be. A vendégszereplés során úgy az operett-társulat mint a drámai együttes vendégszerepel: amíg a drámai együttes Aradon játszik, addig az operett-társulat tart előadást Temesváron s miután a drámai társulat befejezte vendégszereplését Aradon, Temesvárra utazik és az operettegyüttes jön Aradra. A kolozsvári magyar színház vendégszereplése általános örömet kelt az aradi kulturközség körében.

— Reményik Sándort tüntették ki Budapest „Arany János érdemével”. Váratlanul meglepően szép kitüntetés érte Erdély legnagyobb költőjét: Reményik Sándort. Szendy Károly, Budapest polgármesterének aláírásával levelet kapott, amelyben arról értesítik, hogy a magyar főváros által Arany János halálának ötvenéves fordulójára alapított Arany János-emlékérmet a kiküldött bizottság egyhangúlag Reményik Sándornak ítélte oda. Egyébként, mint értesülünk, Reményik Sándor volt az első, aki ezt az Arany János-éremet megkapta. A ritka és szép kitüntetés a mély érzésű, szelíd lelkű nagy költő barátai és tisztelői körében bensőséges örömet keltett.

— MEGKEZDÖDÖTT A NYUGDÍJFIZETÉS! A pénzügyminiszteriumból érkezett kiutalás értelmében a február havi nyugdíjak fizetése kedden, február 28-án megkezdődött és azt március elsején folytatják. A kifizetés az edigi rendszer szerint az egyes kerületi adóhivataloknál történik.

— Az egyház képviselőjével szembeni tiszteletlen magatartás — 3 havi elzárás. Kolozsvárról jelentik: Ez év január 6-án a tordamegyei Egeres község görög katolikus papja szokásos házszenelő körutját végzte. Luca Ioan és felesége, valamint Bojan Teodor gazdálkodók illetlenül és tiszteletlenül viselkedtek az egyház képviselőjével szemben és a szertartás tartama alatt nevetgéltek. A hadbíróság Lucát és Bojant 3—3 havi elzárásra, Luca feleségét pedig 2000 lei pénzbüntetésre ítélte.

— MILYEN ESETBEN RÉSZESÜLNEK KÖZKEGYELEMENBEN A TARTALÉKOS TISZTEK, AKIK ELMULASZTOTTÁK IGAZOLVÁNYAUK LÁTTAMOZÁSÁT? Bucurestiből jelentik: Armand Călinescu miniszterelnök helyettes rendeletétörvénnyel terjesztett az uralkodó elé aláírás végett, melynek értelmében közkegyelemben részesülnek azok a tartalékos tiszték, akik nem tették eleget katonai igazolványuk láttamoztatása kötelezettségének, a dekretum kibocsátásának időpontjáig. A láttamoztatást elmulasztott tartalékos tiszték csak abban az esetben élvezik a közkegyelem kedvezményét, ha az 1938. évre 1939. április 30-ig benyújtják láttamoztatásra igazolványukat.

— Löw Mihály doktorbácsi meghalt... A doktorbácsi nem áll többet meg ebédután a bérkocsi az aradi Dacia-kávéház bejárata előtt, mert a doktorbácsi egy borús tavaszi napon csendesen elhunyt. Dr. Löw Mihály nyugalmazott megyei járásorvos, az aradi munkásbiztosítópénztár volt főorvosát 77 éves korában érte utól a halál, amitől egész életében annyira rettegett. Hiába volt a szeretett doktorbácsi félelme, mert a Nagy Kaszás az ő ágya mellett is megjelent és kibicnek szölitotta egy égi dominópártihoz. Minden délután ott keresgélte Löw dr. a dominópártikat a kávéházban és fáradhatatlanul kibicel. Az utolsó években már nem sokat látott a kövekből, de kitartott a zóldsztal mellett. Nem szerette a divatos játékokat, a rómit, mert ezeket a köveket kicsire szabták, ezért minden ismerősét arra kérte, hagyjon fel ezzel a játékkal, pártoljon vissza a régi jó dominóhoz. A doktorbácsi egy napon azután elmaradt a partikról és kedden, feketekávé időben, amikor máskor fel szokott tenni a kávéházban, helyette a halálhíre érkezett meg. Öszintén sajnálta mindenki, minthogy az egész városban részvétet keltett elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz az új zsidótemető halottasházából.

— Erdélyi székelv festőművész sikere. Csikszere-dáról jelentik: Ujabb és megérdemelt kitüntetés érte Nagy Imrét, a zsigödi hírneves székelv festőművészt. A budapesti Szinyei Merse Pál Társaság 1938. évi Zichy Mihály grafikai nagydíját neki ítélte oda és erről a jelenleg szülőfalujában tartózkodó székelv festőt írásban értesítette.

— A Credit Agricool-bank aradi fiókjának vezetői. A kormány — mint ismeretes — „Banca pentru Industrializarea și Valorificarea Produselor Agricole” néven rendeletétörvénnyel bankká alakította át a Credit Agricol. Az intézet vezetősége már ki is építette fiókhálózatát és a legutóbbi igazgatósági ülésen ki is neveztek az egyes fiókvezetőket. Aradon Avramescu Vasile dr., Lazar Vasile és Emil Veliciu lesznek a pénzügyintézet vezetői.

— Ezer kivándorló hagyta el a constantai kikötőt. Bucurestiből jelentik: Szombaton kellett volna elhagynia a constantai kikötőt az „Astir” nevű görög hajónak 1000 kivándorlóval. Tizenegy órakor azonban beérkezett a kikötőbe a „Khelo” nevű panamai hajó s erre a kivándorlók átszálltak a már-már induló görög hajóról a panamai hajóra. Az átszállás reggelig tartott, amikor a panamai hajó a panamai konzulátusi hivatal jóváhagyása és más formások elvégzése nélkül távozott a kikötőből.

Eltalálta

— Mama, kérem, miért öltözik a menyasszony mindig fehérbe?
— Ez, fiacskám, az öröm miatt van.
— Akkor már tudom, hogy a vőlegény miért van feketében!

— NEM KELL KATONÁSKODNIOK A CSEH-SZLOVÁKIAI NÉMETEKNEK. Bécsből jelentik: A „Wiener Tageblatt” értesülései szerint a cseh kormány legközelebb mentesíteni fogja a Csehszlovákiában élő németeket a katonai szolgálat alól.

— Időszerű koreszmék a Kőlcsey Életiskola mai előadásán. Az „erdélyi szellemiség” és a „demokrácia” kifejezései egy a sajtóban, mint a köz- és a magánélet eszmecseréi során egyre gyakrabban szerepelnek. Akik a demokratikus eszméket idézik, különös előszeretettel hivatkoznak az angolszász népfajok demokráciájára. A népszerű Kőlcsey Életiskola ma esti előadója, Sz. Jakab Géza, az Aradi Közlöny felelős szerkesztője és közírója, ezt a két fogalomkört veszi előadásában mai szempontok szerinti megvilágítás alá és világiörténelmi keretbe állítva mutat rá a nagy nyugati demokráciák életkörülményeinek vizsgálataival kapcsolatosan az ősi erdélyi népi szellemiség megdöbbentően hasonlóságra, némely eszméi sikon az angol és az amerikai demokráciákat messzi megelőző és nulszárnyaló történelmi tényekre és az erdélyi népi demokráciának az egész világon egyedülálló sorsu letéteményesére, a székelység nagy szerepére az erdélyi szellemiség kialakulásában. Sajátos erdélyi népi erők természetes összefogásának eredményeként alakult ki az erdélyi szellemiség jövőbevivő irányvonala már századokkal előbb és világosan ki-analizálható belőle ma az új népközösségi életprogram alapja is. Sz. Jakab Géza előadása, mint a Kőlcsey Életiskola minden eddigi előadása, ezuttal is ingyenes minden érdeklődő számára. Az előadás pontosan 9 órakor kezdődik szerdán este a Kulturpalota kiállítás terében.

— Aradi származású urlasszony halála Budapesten. Budapestről jelentik: Özvegy Eckhardt Edéné, született Gebhardt Teréz általánosan ismert aradi urlasszony, életének 76-ik évében Budapesten elhunyt. A megboldogultban Endrődy Ede, aradi CFR-főellenőr, továbbá Eckhardt Ferenc dr., a jogi és államtudományi egyetem rendes és nyilvános tanára és Eckhardt Sándor dr., a Pázmány Péter tuományegyetem bölcsészettudományi idei dékánja édesanyjukat vesztették el. Az elhunyt urlasszony Eckhardt Edének, az Aradi Első Takarékpénztár igazgatójának volt özvegye.

— Milyen feltételek mellett kaphatnak engedélyt egyes vállalatok, hogy a posta monopóliumát képező szállítást végezzék? Az utóbbi időben — mint jelentették — ismételten is ellenőrizték a szállítási és a bovyállalatokat. A posta megszerzéséről szóló törvény tudvalevőleg a levél és bizonyos mértékben a csomagszállítását is a posta monopóliumaként biztosítja és ezért kihágást követnek el mindazok, akik megfelelő engedély nélkül levél, vagy csomagszállítást honyolítanak le. Ezzel kapcsolatban most 757—1939. szám alatt királyi dekretum jelent meg, amelynek értelmében a szóbanlevő vállalatok a következő feltételek mellett működhetnek: mindenekelőtt évi illetéket kell fizetniük, amely aszerint változik, hogy a vállalatoknak hány szétosztó ügynökök van. A levelek, levelezőlapok nyomtatványok, üzleti iratok, minták, kis nyomtatványok, csomagok, értéklevelek, pénz, valamint egyéb csomagok küldése után a posta által megállapított tarifaszertint összeget kell fizetni annak megváltásaképpen, hogy a posta a szállítást jogát engedélyezte. Újságok, folyóiratok, valamint más küldemények csak a posta útján továbbíthatók. A vonatkozó engedélyeket a posta vezérgazgatósága adja ki, miután a kérvényező a szükséges egyezményt aláírta és biztosítékot helyezett letétbe. Azokat, akikről bebizonyosodik, hogy titkos postaszolgálatot szerveznek, tiztől harmincezer leig terjedő bírsággal sújtják.

— Téved, ha azt gondolja, hogy a Diana sóbor-szesz bódörzsölés csakis ott hat, ahol alkalmazták. Alkatrészeit felszívja a bőr és azon keresztül az egész vérkeringés.

— Öngyilkosság. Tegnap délelőtt a Goldis-uca 1. számú házhoz hívták a mentőket, mert az épületben lakó Oláh Erzsébet, 23 esztendő, háztartásbeli alkalmazott öngyilkosságot kísérelt meg. Rendkívül erőltatott vett be és miután tettét későn fedezték fel, a mérge erősen felszívódott a leány szervezetébe. Állapota rendkívül súlyos.

Olesó száraz tűzifa

100 kgr. fűrészelve lei 60,
Olenként lei 760-ért kapható

Concurenta-nál, C. Saguna 176-178.
TELEFON 2466.

— Áthelyezték a dicsőszenmártoni pénzügyigazgatóságot Balázsfalvára. Dicsőszenmártonból jelentik: Amióta Dicsőszenmártonból áthelyezték a megyeszékhelyt Balázsfalvára, a még ittmaradt közhivatalok záros határidőre szóló áthelyezési rendeletet kaptak. Most érkezett meg a rendelet a pénzügyigazgatóság és a Nemzeti Bank fiókjának áthelyezésére. Az áthelyezés kellemeitlenül érintette a tisztviselőket, akiknek gyermekei a dicsőszenmártoni iskolába jártak és értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy emlékirattal fordulnak a pénzügyminiszterhez, akit a rendelet visszavonására kértnek. Az áthelyezés ugyan érintette a környék lakosságát is, mely a jövőben az ügyes-hajos ügyeit csak tetemes költséggel fogja tudni Balázsfalván elintézni. Dicsőszenmárton lakossága is emlékirattal fog a pénzügyminiszterhez fordulni, hogy vonja vissza az áthelyező rendeletet.

Kiket jelöltek Arad megyében a Nemzeti Újjászülleti Front tikkarsági helyeire?

Országszerte megkezdődtek tudvalevőleg a Nemzeti Újjászülleti Fronta vidéki tikkársainak kiállításával kapcsolatos munkálatok. Ami Arad megyét illeti, értesítésünk szerint az értelmiségi és az ipari és kereskedelmi tagozat arad megyei tikkársainak személyére vonatkozóan a jelölések már meg is történtek. Eszerint az értelmiségi tagozat tikkársává kinevezés végett dr. RADU Cornel gyermekkórház igazgató-őorvost, volt polgármestert, míg a kereskedelmi és ipari tagozat tikkársává RAFIROIU Remust, a Mocsonyi-uradalom igazgatóját terjesztették elő. Arad megye egyébként képviselőket nyert tudvalevőleg a Front legfelsőbb tanácsában is, amennyiben még régebben a legfelsőbb tanács tagjává nevezték ki dr. IERCAN Nervát, a „Victoria” takarékpénztár vezérigazgatóját és dr. KONOPI Kálmánt, az EGE arad megyei tagozatának elnökét.

== Gabonák. A keddi aradi gabonapiácán az árak a következőképen alakultak ki: Tengeri g. 330 lei, buza 400—410, árpa 380 lei.

— Ugyvérségi hírek. Telefonon jelentették az aradi ügyészségnek, hogy Szőlősi Sztalána, 50 esztendő, Miske közönségek házában padlásán felakasztotta magát. Mire tették észre, már halott volt. Tettének oka ismeretlen. — Ugyancsak távbeszélőn keresztül jelentették az ügyészségnek, hogy Cosaci Dumitru, két éves, Komlós közönségben, aki rövid ideig egyedül maradt a lakásban, marólyugot ivott és behalt sérüléseibe.

— Tippelünk figyelmeztetést. A legutóbbi futballszelvényünkbe tévedésből került az ATE—Hakoah mérkőzés, ugyhogy kérjük a versenytárs résztvevőket, ez ATE—Transilvaniával helyesbítsék, mint ahogy ez a mai szelvényünkben is szerepel.

— Házasság. Kolb Ödön és Stiaszny Matild házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

Olcsón, szépen, gyorsan javít

== A Kereskedelmi Testület közgyűlése. Nagy érdeklődéssel várják Arad kereskedői az Aradi Kereskedelmi Testület ezévi közgyűlését, amelyet Domán Sándor elnök vasárnap, március 5-én délelőtt 11 órakor fog megnyitni az együlsült nagytermében. A jelentések, számadások, és ügyviteli kötelező formások elintézésén túlmenő fontosságot és nagy érdekességet ad a gyűlésnek az, hogy a tagok aktuális érdeklődéseit mindig a legalkalmasabb módon szolgáló vezetőség felkérésére Păcuraru Brutus, a kereskedelmi és ipari kamara főtitkára külön előadásban ismertetni fogja mindazokat az új törvényes intézkedéseket, amelyek a kereskedői foglalkozás kezdésével és folytatásával járó jogokat és kötelezettségeket szabályozzák. Lapjaink manapság állandóan tele vannak ilyenekre vonatkozó új és újabb közleményekkel. Eligazodni ezek között nem egyszerű feladat. Még sokkal nehezebb azonban az általános rendelkezéseket a saját egyéni problémákra alkalmazni. Kitünő szolgálatot fog tehát tenni kamaránk főtitkára a közérdekeknek, amikor az előadásai kapcsán hozzá intéződik egyes kérdésekre külön is felvilágosításokat ad. Erthehetően nagy ennélfogva a felkészülés a vasárnapi közgyűlésre.

— Egy GyHyssa vasárnap délután megismélti hatalmas sikerű klasszikus táncelőadását a színházban, olcsó helyárrakkal. Jegyek a pénztárnál.

== Intézkedés a ládák és az épület kivételénél alkalmazott íx illeték behajtásáról. A pénzügyminiszteriumból rendelkezés érkezett az aradi vámhivatalhoz, amelyben tudatják az 1939. február elsejei 494.095 sz. rendelet végrehajtásával kapcsolatos újabb intézkedéseket. A rendelet közli, hogy a 2 százalékos illetéket az exportra azon faládák után kell behajtani, amelyek a forgalmi adó-táblázat egységes tarifájának 653. szakaszára alá tartoznak. A 0.70 százalékos illeték a ládák falakatrése után fizetendő az említett tarifa 653., 637. és 638. szakaszai alapján. Fizetni kell ezenkívül az egyszázalékos forgalmi adó-illetéket is.

— Az aradi Szölbőlrikosok Szindikátusának péntek délelőtt 11 órára hirdetett értekezlete a közbejött technikai okok miatt bizonytalan időre elmarad.

— Vakmerő betörés egy aradi pékmesternél. Stefanovic Clement aradi pékmestert meglópták. Valaki a házbeliek távolléte alatt behatolt az iparos Remuucca 39. szám alatti lakásába és onnan 50 ezer lei készpénzt zsákmányolt. A tettes, aki a helyzettel teljesen ismerős egyén lehetett, kihaszálta azt az alkalmat, hogy Stefanovic Clement családjával együtt eltávozott otthonról, letörte a lakásajtó zárját, majd a hálószobába hatolt, ahol a fehérneműs szekrényt felfeszítve, megkereste az ott elrejtett pénzesdobozt, amelyben ötvénezer lei volt. A kellemetlen látogató a doboz tartalmával együtt magával vitte. A betörést az esti órákban hazatért iparos fedezte fel, aki arról nyomban értesítette a rendőrséget, ahonnan megindult a vizsgálat a tettes kézrekerítésére.

— Állandó román színházat létesítenek Temesvárott. Temesvárotti mozgalom indult állandó román színház létesítésére. Miloia Ioachim dr., a város kulturális osztályának vezetője, részletes tervet dolgozott ki a Temesvári Nemzeti Színház felállításával kapcsolatban. A terv szerinti a színház vagy állami költségvetéssel dolgozna, vagy pedig magánjellegű volna és Temestartományi tartana fenn. A színház költségvetését Miloia Ioachim dr. 6 millió 860 ezer leiben állította össze. A tervet dr. Marta Alexandru királyi helytartó elé terjesztették, aki ígéretet tett a színház ügyének pártolására. Az állandó temesvári színház terve előterbe hozza a nyugati határszél magyar színjátszásának ügyét, Temesvárt tudvalevőleg, a kolozsvári Thalia-színház néhány hetes vendéjátékától eltekintve, két éve egyáltalán nincs már magyar színjátszás. Az önkéntes hozzájárulás elvén alapuló szinpartoló bizottságok helyett az egyetemes magyar kisebbségnek kell kezébe venni ezt az anyanyelv és népi kultúra szempontjából annyira fontos kérdést.

— Meghalt Lenin özvegye. Moszkvából jelentik: Lenin özvegye, Maderda Constantina Krupszkaja asszony hétfőn hajnalban meghalt. Lenin özvegye vasárnap töltötte be hetvenedik életévét.

— Komornyik-akadémia nyílt Londonban. Komornyiknak lenni a legnehezebb dolog a világon. Ez derül ki abból az érdekes eredeti képes riportból, amely a londoni komornyik-akadémia megnyitására számot be az „Ünnap” most megjelenő számában. Főelárutó: Journal Import. Nagyvárad, Bul. Reg. Ferdinand 46. Egy szám ára 15 lei.

— A nehéz pénzügyi helyzet miatt már március 2-ára összehívták a kárpátoros képviselőházát. Husztól jelentik: A kárpátoros képviselőházát az eredeti tervekkel szemben, nem március 9-ére, hanem már március 2-ára egybehívták. A képviselőház ülését a husztói gimnázium tornatermében fogják megtartani. A gyűlés időelölti összehívását a kárpátoros kormány végzetesen nehéz pénzügyi helyzet tette szükségessé.

== Temesvárt szeszestik a Németországba szállítandó 40 millió lei értékű bort. A bucuresti-i Federa Cooperativelor Viticole (Bortermelő Szövetkezetek Központja) nagyarányú külföldi megrendelést kapott. Összesen 400 vagon bor Németországba való kiszállításáról van szó. A nagyarányú borkivittetésünk szerint Temesváron keresztül bonyolítják le. A bort ciszternákban szállítják Temesvárra és itt alkoholt adnak hozzá, amelynek segítségével minőségét 23 fokra javítják fel. Temesvárról a zombolyai határállomásra és onnan Jugoszlávián keresztül Németországba szállítják az árut. A több mint negyvenmillió lei értékű bor-export megszervezésére a Borszövetkezeti Központ részéről Temesvárra érkeztek Panterean vezérigazgató és Sorulescu igazgató, akik megkezdték a tárgyalásokat a kivitel részleteit illetően. A bor szeszestését a temesvári pályaudvaron végzik.

Harisnyát, nyakkendőt, fehérneműt

— Jókai a román sajtóban. Budapestől jelentik: A magyar művészeti és irodalmi körökben élénken foglalkoztatja a bucuresti-i „Curentul” című lap cikke, amely ezt a lap Jókai Mór világhírű magyar regényírő „Szegény gazdagok” című regényének román nyelvre való lefordításával kapcsolatban írt. A „Curentul” a következőket állapította meg: a „Szegény gazdagok” c. Jókai-regény román nyelvre való áfordításával kapcsolatban: A regényben Jókai Mór igen kedvező hangnemben emlékezett meg az erdélyi románokról. Pop Ionei, a regény fordítója igen nagy szolgálatakat tett a román—magyar kultúrközeledésnek. A lap még ezután megemlíti, hogy ezt a regényt Magyarországon megfilmesítették és ennek a filmnek Romániában való lejátszása sokban elősegítette a román—magyar kultúrkapcsolatok kimélyítését.

ELADÓ Bársony kötöttáruház üzletberendezés

— Angol érdeklőség a szatmári Princz-gépgyárban. Szatmárról jelentik: Az utóbbi napokban olyan hírek terjedtek el Szatmáron, hogy a város ezidőszerint legnagyobb vállalata, a Princz Testvérek gépgyára elköltözik Szatmárról. Az elterjedt hírekkel kapcsolatban most autentikus helyről cáfolatot adtak ki és kijelentették, hogy a gyár elköltözéséről szó sincs, mert a vállalatnál egy londoni ipari konzern igen jelentős részvényérdeklőséget vállalt és egyidejűleg a gyár export-jának az angol dominiumokba való kiépítését, valamint finanszírozását is elvállalta. Az angol érdeklőséget a Princz Testvérek részvénytársaság igazgatóságában F. J. Handerson angol parlamenti képviselő, míg a felügyelő bizottságban J. P. Rayfield képviselik.

— Hangverseny Világoson. Világosról jelentik: Pop Smaranda, a jólismert operaénekeső hangversenyt rendezett Világoson a Központi szálloda termében. A kiváló operaénekeső a legkiválóbb zeneköltők alkotásait, ezenkívül román népdalokat adott elő óriási sikerrel. A hallgatóság meleg ünneplésben részesítette Pop Smarandát, akinek iskolázott, meleg csengésű hangja mindenkit meghódított. A koncerttermet zsúfolásig megtöltötte a közönség, amely minden műsor után szünni nem akaró tapsviharral fejezte ki elismerését.

SCALA JELENTI:

Mindennap: A világ legnagyobb filmcsodája, az amerikai filmgyártás büszkesége:

„Hófeherke és a 7 törpe”

WALT DISNEY mesterműve, németül beszélt szines filmcsoda, Mindenki filmje. Nők, férfiak, leányok és fiúk milliói csodálták meg ezen áratlan szépségű filmet. Előadások naponta 3. 5. 7.15 és 9.15 órakor. Új Fox-journal. Kérjük jegyekekről idejében gondoskodni.

— SZÁZ LEIFERT ADTA EL AZ UCCÁN TALÁLT 40 EZER LEIES BRILLIANSGYÜRÜT. Temesvárról jelentik: Ghiorc Gheorgho uccasapérő az uccán egy gyűrűt talált, amelyet a szomszédasszonyának száz leifert adott el. Egy detektív véletlenül megtudta a vásárt, megnézte a gyűrűt és megállapította, hogy annak köve értékes briliáns. A köve értéke 40 ezer lei volt. A gyűrűt elkobozta a rendőrség és most jelentkezett az igazolt tulajdonosa is Neubrunn Stefánia személyében, akinek az értékes ékszert visszaszolgáltatták.

— Talált tárgyak árverése. Március elsején, szerdán délelőtt 9 órakor árverést tartanak az aradi rendőrkvessztura épületében. Árverés alá kerülnek mindazok a talált tárgyak, amelyeknek tulajdonosait nem sikerült megállapítani. Az árverésen közel kétszáz tárgy kerül eladásra.

— A „Vasárnap” legújabb számában vezető helyen Márton Áron erdélyi püspök nyilatkozatát hozza, mely az erdélyi lelkiség és összetartozás klasszikus foglalatja. P. Jager Ottokár a küszöbön álló pápaválasztásról ír színesen és nagy szakavatottsággal Kelemen Béla kolozsvári tanár „Pillanatfelvételek az új román irodalomról” címen közöl érdekes összefoglalást. Kovács Tibor minorita (Róma) rövid, frappáns társadalombölcseleti értekezése a békeproblémáról egészen eredeti megállapításokat vetít az olvasó elé Gáldi László dr. egyetemi tanár „Élőket nézek” c. cikkében legnagyobb élő katolikus költőnk, Mécs László legújabb verseskötetét ismerteti. Kisebb időszerű közlemények a lapban még: A női munkaszolgálat — Az ortodox egyház előnyös helyzete Lengyelországban — Keresztény—zsúdi házasságok aránya öt országban — Az egyház szerepe a spanyol konfliktusban — A szovjet hadserege — A reinkarnáció — Riedl Frigyes monográfiája Kölcsey Ferencről — A Kis-Vasárnap munkaterv. Az irodalmi részben Rónay György elbeszélése. József Attila román műfordítása (Ion Vineu: A tél) és Kinizsi Andor, Nagy Néda, Rónay György, Endrédi Zoltán Sándor, Papp Asztrik, Baár Tibor, Bárdosi Németh János, Rozman József költeményei teszik elevenné és változatossá a lapot, mely a kolozsvári püspökszentelésről közöl több felvételt és külön mellékletet ad a „Vasárnap” nyomdai műintézet tervbevett emlékképalbumából. Tartalmas a könyvkritika és világhírűség is. A „Vasárnap” félévi előfizetési ára csak 120 lei, példányonként 12.— lei. Megrendelhető a kiadóhivatal utján: Arad, Str. Bratianu 2—4.

— Világhírű artisták találkozója Budapesten. Rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikket közöl erről a „Délihír” legújabb száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

— Az aradi Utazó Céh teadélutánja. A temesi kományszótag utazó céhének aradi csoportja vasárnap tartotta meg teadélutánját. Délután öt órakor a Dacia-kávéház nagytermében nagy számban gyűltek össze az aradi és temesvári utazók, hogy a teadélután keretében ismerkedjenek össze s ápolják az összetartás érzését. Az utazók céhének aradi csoportja által rendezett teadélutánon mindvégig a legkitünőbb hangulat uralkodott. — A teadélután közönsége a remek jazzmuzsikára a késő esti órákig táncolt.

Dr. Örfiné, Metianu 14/a.

— Rejtvényfejtőinkhez! Vasárnapi számunkban közölt III. sz. keresztrefjtvényünkben, szedési hiba folytán, a vissz. 20 definíció elé tévedésből 19. szám került, továbbá a vissz. 50. szám kimaradt a definíció elől. Helyesen a két definíció a következőképen hangzik: Vissz. 20. Tasziód és vissz. 50. Volt spanyol köztársasági miniszter. Kérjük az igen tisztelt megfejtőinket, kik pályázataikon jellegüket, vagy árneveket használnak, hogy neveik mellett pontos lakcimeiket közöljék, mert ellenkező esetben pályázataikat nem vehetjük figyelembe.

— Az Aradi Torna Egyesület a közelmúltban pályázatot hirdetett a kiskladovai völgyben építendő turista menedékházra vonatkozólag. A pályázat iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg és igen sokan küldték be tervrajzaikat. A tornaegyesület elnöksége az építészeti bizottsággal együtt most bírálta el a beküldött pályázatokat. Az első díjat Kovács Zoltán építészeti rajzóla nyerte el a bizottság egyhangú döntése által és ezáltal az ATE turista szakosztályának menedékházát az ő tervei alapján építik fel. Elismerő oklevelet kaptak még: Meyer Andor, Schmidt Lajos, Novák Lajos, Nádray Nándor.

— Hét szalontal kisebbségi városi tisztviselő nyelvvizsgára rendeltek be. Nagyszalontáról jelentik: A város vezetésétől kapott értesülésünk szerint többség utasításra a vármegyei prefektúra elrendelte, hogy a szalontai városzházról Király Lajos főmárnök, Szabó Zoltán anyakönyvvezető, Tóth László pénztárnok, Juhász Árpád, Wagner Ferenc, Wagner Ferencné és Bajor Vendel városi tisztviselők március 7-én a vármegyei prefektúrán nyelvvizsgára jelentkezzenek. Tekintettel arra, hogy a nyelvvizsgára berendelt tisztviselők tökéletesen beszélik az állam nyelvét, minden remény meg van rá, hogy újabb kötelező vizsgájukat is sikeresen teszik le.

INSPEKCIÓS GYOGYSZERTÁRAK:
FÖLDES gyógyszer-tár, Str. Eminescu.
KÁRPÁTI gyógyszer-tár, Bul. Reg. Ferdinand.
ROZSNYAI gyógyszer-tár, Piata Avram Iancu

SPORT KÖZLÖNY

Pontot szerzett a Gloria a Carpati-tól, az AMTE vereséget szenvedett a fővárosban

A forduló meglepetése a Ripensia ploesti-i veresége

A nemzeti bajnokság küzdelmei a szombati Juventus—Sp. Studentesc mérkőzéssel indultak meg és vasárnap folytatódtak. Az aradi csapatok közül a Gloria itthon játszott és sikerült az egyik pontot megszereznie a bajnokság élcsoportjában levő Carpatitól, ambar — ha a Gloria balszerencséje kisebb — úgy akár mindkét pontot is megszerezhetette volna. Az AMEFA a bajnokjelölt Venus ellen vette fel a küzdelmet a fővárosban és szép és élvezetes játék után vereséget szenvedett.

A forduló kétségkívül legnagyobb meglepetését a Tricolor CFPV szolgálta, amely megérdemelten vert rá a sokszoros bajnok Ripensia-ra. Az UDR csatársora Kolozsváron csődött mondott és a Victoria szerezte meg a bajnoki pontokat. Temesváron a Rapid vendégszerepelt a Chinezul ellen és változatos játék után a csapatok megosztottak a bajnoki pontokon.

A bajnoki táblázat az első tavaszi forduló után változásokon ment keresztül, ugyanis a Juventus és a Victoria lényegesen javítottak helyzetükön. A tabella most így fest:

1. Venus	12	8	4	—	28	9	20
2. Ripensia	12	6	3	3	31	23	15
3. Carpati	12	5	4	3	18	16	14
4. Juventus	12	6	—	6	24	20	12
5. Victoria	12	6	—	6	23	18	12
6. Sp. Studentesc	12	5	2	5	19	21	12
7. AMEFA	12	5	2	5	25	27	12
8. Rapid	12	4	4	4	18	14	12
9. Chinezul	12	3	4	5	28	30	10
10. Tricolor CFPV	12	4	1	7	12	25	9
11. UDR	12	2	4	6	10	18	8
12. Gloria	12	2	4	6	13	28	8

Beszámolóinkat a következőkben adjuk a vasárnapi mérkőzésekről:

Gloria—Carpati 0:0

Közel 3000 néző jelent meg a mérkőzésen és a mutatott játék alapján a győzelmet inkább a Gloria érdemelte volna meg, mert a játékidő nagyrésztére az aradi csapat támadott. Morar Teofil dr. sipelére így állt fel a két együttes:

Gloria: Theimer — Varjassy, Volentir. — Marienut, Mikóczy, Micola — Igna, Régner II., Fritz, Henegar, Mercea. Carpati Hevesi — Ardos, Domján — Szerény II., Gidáli, Kert — Oprea, Telegdy, Szerény III., Szerény IV., Szóke.

A Gloria kezd és a 3. p. már Mercea lö főle holtbiztos helyzetből. Fritz lövését Hevesi védi, majd eredménytelen kórner után Henegar lövése kerüli el a kaput. Varjassy csak nehezen ment Oprea beadása után.

A második féldőben már a 2. p. Hevesi csak nagy szerencsével ment Fritz elől. A Gloria szél ellen is többet támad, de Hevesi kapuja vasárnap szinte bevehetetlen volt.

A Gloria kapujában Theimer bizonytalankodott, Volentir is mérsékeltbben működött, viszont Varjassy önfeláldozó, nagyszerű háttérjátékáért a legteljesebb dicsőreket érdemli meg. A fedezetsorban Mikóczy a szünet után visszaesett, Micola azonban Variassy mellett csapata legjobbjá volt. Marienut is kielégített. A csatársor ezuttal is bizonytalankodott a kapu előtt. Egyénileg Henegar dicsérhető, valamint Régner, aki rendkívül sokat segített a védőmunkában is. A vendégcsapat kapujában Hevesi remekelt: egyik szép védését a másik még szebb követte, de a szerencsével sem állt hadilábon. A háttérdek jól romboltak, a halvesorban pedig Gidáli játszott a legjobban. A csatársorban a két szélső, főleg Oprea érdemel említést. Morar dr. jól látta el feladatát.

Venus—AMTE 2:0 (0:0)

Bucuresti. Nagy érdeklődés mellett folyt le a mérkőzés, amelyen az aradi munkáscsapat igazolta

jó hírnevét és csak a második féldőben bekapott „potya“ gól után esett vissza. Így álltak fel a csapatok:

Venus: Iordachescu — Ionescu Crum, Sfera — Barbulescu, Gain, Beffa — Orza Ploesteanu, Humis, Bodola, Ene. AMEFA: Gerold — Slivat, Kovács — Szurgui, Szabó, Szaniszló — Bermoser, Léb, Perneki, Reinhardt, Batrin.

Az első percekben a honi csapat van inkább frontban, később kiegyenlített a játék, sőt inkább az AMEFA a többet támadó, azonban a Venus védelme erősen szorítja szét a piros-feketék rohamait. Szünet után a 8. p. Barbulescu váratlanul 30 méterről kapura vágja a labdát, amely a meglepett Gerold mögött hálót ér (1:0). Az AMEFA ettől kezdve visszaesik és a 26. p. Ploesteanu összjáték után megszerezte a második gólt is (2:0).

A bajnokjelölt csapat védelme nem érezte meg Albu hiányát, főleg Sfera játszott keményen és jól. A fedezetsorban Gain tevékenysége Perneki lefogásában merült ki, az oldalháló jól működtek. A csatársorban Humis és Bodola jelentik a legnagyobb értéket, Ene gyengén szerepelt, Orza pedig önző. A piros-feketék védelmében Gerold csak az első gólnál hibázott, egyébként pompásan védett. A háttérdek nagy munkát végeztek, de a legnagyobb dicsőreket mégis a fedezetsort illeti meg, ahol Szabó vezérkedett. A csatársor puhán játszott, csak Reinhardt erőlye vétele itt-ott észre magát. Ionescu Tope kielégítően bíraskodott.

Chinezul—Rapid 3:3 (2:1). Russu dr. vezette az érdekes és változatos mérkőzést, amelyen végül is megosztották a bajnoki pontokat a csapatok. Szilárd két góljára csak Dan Gavrilescu révén válaszol szünetig a Rapid, de helycsere után Bogdan két góljával már a fővárosiak vezetnek. Klimeké az egyenlítés dicsősége.

Victoria—UDR 1:0 (1:0). A Kolozsváron megtartott mérkőzéseken Costel Radulescu bíraskodott és míg az első féldőben a honi csapat, addig szünet után az UDR volt fölényben. A realisabb eredmény inkább döntetlen lett volna. Az egyetlen gólt az első féldő 21. p. Cociuban II. szerezte meg csapatának.

Tricolor CFPV—Ripensia 2:1 (1:1). A lekeisebb csapat, amelyet a honi környezet is támogatott, megérdemelten szerezte az értékes bajnoki pontokat az elégtelenül, álmosan játszó Ripensia-val szemben. Kovács II. gólját Marcu I. egyenlítette, de szünet után Kovács I. gólya a Tricolor győzelmét jelentette. Bíró: Tica Iliescu.

A Gaiana győzelme a kerületi bajnokság első fordulójának meglepetése

Megkezdődtek a küzdelmek a kerületi bajnokságban is, ahol játszottak ugyan a multhéten is egy előrehozott mérkőzést, mégis most került le bonyolításra az első teljes forduló, amely egy meglepetést is hozott: a Gaiana fölényesen győzte le az Unirea csapatát. A bajnoki táblázat az első forduló után így alakult:

1. Mica	14	14	—	—	94	8	28
2. Olimpia	13	9	1	3	44	22	19
3. SGA	13	8	2	3	27	26	18
4. Titanus	13	8	2	3	28	22	18
5. CAA	13	8	—	5	27	22	16
6. Tricolor	13	6	—	7	26	27	12
7. Astra	13	4	3	6	22	19	11
8. Crişana	13	4	3	6	23	33	11
9. Gaiana	14	3	5	6	21	58	11
10. Unirea	13	3	3	7	21	31	9

11. Transilvania	12	3	2	7	18	28	8
12. Inţelegerea	13	2	1	10	13	36	5
13. Hakoah	13	1	2	10	13	45	4

Beszámolóink:

SGA—Hakoah 2:1 (0:0). A tornászok csak küzdelém után győztek. Góllövők: Tóth és Weichelt, illetve Türkl. Bíró: Burdan.

Titanus—Tricolor 2:1 (2:1). A kapu előtt hátrazottabb együttes nyert. A gólokon Lengyel és Szinder, illetve Janka II. osztottak. Bíró: Polareczky.

Gaiana—Unirea 5:0 (1:0). A Gaiana győzelme teljesen megérdemelt. A gólokat Witib (2), Sinkó, Béke és Zelenák lőtték. Bíró: Huszti.

Mica—Inţelegerea 5:2 (3:1). Az Inţelegerea kapusa megsérült, de így is csak küzdelém után

nyertek a brádiak. Góllövők: Körösladányi (3) és Aliman (2), illetve Farkas III. és Biró. Játékvezető: Cristea.

Olimpia—Astra 5:1 (3:0). Barbu II. nagy szerűen játszott. A gólokat Barbu II. (2), Mihók, Bugar II. és Dragoş, illetve Baranyi szereztek. Bíró: Ciorogariu.

CAA—Crişana 2:1 (0:0). Iramos játék után a végküzdelemben nyertek az atléták. Neumann és Kozsnyicza, illetve Gligorescu a gólok szerzői. Bíró: Darázs.

Temesvár győzött Arad felett

az SGA jubileumi sakk-versenyén

Vasárnap rendezte meg a hatvanadik jubileumi év ünnepi műsorán Arad—Temesvár válogatott csapatversenyét az Aradi Torna Egyesület. Déli 12 órakor az egyesületi helyiség emeleti nagytermében folyt le az ünnepélyes megnyitás. Dr. Botis Aurel, az ATE elnöke nagyszabású beszéd keretében nyitotta meg a két város első válogatott versenyét, majd a Királylith-nusz elhangzása után megtörtént a résztvevő versenyzők fényképezése és sorsolása. Flékn érdeklődés mellett délután 3 órakor vette kezdetét a verseny, melyre a Temesvári Sakk Kör, Kadima, a Német Sakk Egyesület és a TMTE legjobb játékosai jöttek át Adicicriu Remus díszelnök, Veverita Simeon elnök és Wratny Róbert ügyvezető alelnök vezetésével. Aradról a rendező ATE versenyzőin kívül a Hakoah kitűnő játékosai vettek részt. A végig izgalmas és nivós mérkőzésből a nagyobb rutinnal és az élénkebb sakkélettel rendelkező Temesvár válogatott került ki győztesen 9:6 arányban. Az aradiak közül kiemelkedett Dénes szenzációs győzelme az országoshírű Tyroler felett, valamint Dániel nagy győzelme Imre felett, mivel szemben hástya hátránnyal is sikerült győznie. A verseny részletes eredménye: Dénes—Tyroler 1:0, Erdélyi—Mózes 1:0, Dániel—Imre 1:0, Zelinsky—Tocalita 1:0, Ábrahám I.—Nieszl 1:0, Bán—Bildhauer 1:0, Stephan—Bizam 1:0, dr. Schubert—Wittenberger 1:0, Ábrahám II.—Wratny 1:0, Spitzer—Vidor 1:0, Buchnier—Bellay 1:0, Mannheim—Kavetz 1:0, Révész—Agliceriu 1:0, Veverita—Belinszky 1:0, Arnopolus—Márton 1:0. A jólsikerült városközi verseny befejeztével Bodnár József sportigazgató leendő letes beszéd kíséretében osztotta ki a győzteseknek a jubileumi érmeket. A két város válogatott sakk-csapatának legközelebbi temesvári versenyére már a legjobb összeállítású aradi csapat fog átmenni és minden valószínűség szerint méltó revánsot vehetnek a kitűnő temesváriak felett.

O Eredmények az ország minden részéből: Nagyvárad: NAC—Törökvis 3:0 (1:0), Temesvár: Rapid—Vulturii 3:0 (2:0), Electrica—Progresul 4:0 (3:0), Politechnica—Fratelia 1:1 (1:0), Banat—Bohn 4:3 (2:3), Resica: RMTE—Metallosport 2:2 (1:0), Kolozsvár: Universitatea—Academia 8:3 (4:1), Nagybanja: Tricolor—Olimpia 4:2 (1:1), Bucuresti (hétfőn): Venus—Ripensia 4:1 (2:0). A Venus biztosan győzött Bodola (2), Ploesteanu és Humis góljaival, a Ripensiaét Bindea szerezte.

Kedvezményes utazás New-Yorkba

a vilákiállítás alkalmából

HOLLAND-AMERIKA LINIE

KÉNYELMES UJ HAJÓIVAL,
ugyszintén rendszeres utazások

Canadába

Középamerikába

Ausztráliába

Délamerikába

Afrikába és Keletre

Befratkozások, információk és prospektusok

ORT. utazási irodáiban:

ARAD, Cal. Banatului 2. Tel. 13-50.

TIMISOARA, str. Venetia 2. Tel. 39-89.

BUCURESTI, Calea Victoriei 70. et. I.

Tel. 4.41.65.

Róma bejelentette igényét az 1944-ik évi olimpiára

Róma. Az olasz olimpiai bizottság úgy határozott, hogy a NOB júniusi londoni ülésén bejelenti igényét az 1944-ik évi olimpiára Róma részére. Az olaszok, mint ismeretes, már az 1940-es olimpiát is megkaphatták volna, de Japán kívánságára arról lemondtak. Mikor pedig Japán kénytelen volt attól visszalépni, már nem jelentkezett és így Finnországnak jutott a jövő évi olimpia.

Az olaszok mostani követelésének azonban alig ha lesz sikere, mert 1944-re már korábban Magyarország, Anglia és Svájc is bejelentették igényeiket. Az olaszok ettől függetlenül máris lázas sietséggel építik Róma környékén azokat a nagyszabású sportberendezéseket, melyek 2-3 év alatt fognak elkészülni és amelyek alkalmasak lesznek az olimpia céljaira is. A londoni NOB-ülésem így nagy küzdelem lesz a négy pályázó ország között.

Romániát is felvették a férfi tenisz Középeurópai Kupába

Varsó. A KK tenisz kupabizottság elnöki és intézőbizottsági ülésén az ideai, férfi kupaversenyekre Lengyelországot, Jugoszláviát, Németországot, Olaszországot, Magyarországot és Romániát vették fel, utóbbit főleg Tanasescu legutóbbi szenzációs külföldi szerepléséért. A női KK. résztvevői ezúton Németország, Olaszország, Jugoszlávia, Magyarország és Lengyelország csapatai lesznek.

Nehezen győzött Németország Jugoszlávia ellen

Németország—Jugoszlávia 3:2 (1:2)

Berlin. Az olimpiai stadionban 70.000 néző jelenlétében folyt le a mérkőzés, amelyen Jugoszlávia teljesen egyenrangú ellenfélnek bizonyult. Petrovics gólját Stroh egyenlítette, Vujadinovics góljára pedig szünet után Janes válaszolt. A győzelmet jelentő gól Gauchel érdeme.

Hollandia legyőzte Magyarországot

Hollandia—Magyarország 3:2 (1:1)

Rotterdam. A mérkőzést 30.000 néző előtt bonyolították le és amár a magyar csapat biztatóan kezdett, fokozatosan visszaesett és a gyorsabb, határozottabb hollandok megérdemelten nyertek. Zsengeller—Dudás—Sárosi dr. összjáték után megszerezte a vezetést, de Vente góljával még szünet előtt egyenlítették a hollandok, sőt ugyan szünet után a vezetést is megszerezte. Gyetvaié az egyenlítés dicsősége, azonban De Harder révén a holland csapat biztosította győzelmét. A hollandoknál Van Male, Caldenhove, Dräger, Vente és De Harder a legjobbak, a magyaroknál csak Szabó, Kórányi és Turay dicsérhető. Biró Dale (Anglia).

O Szabó Miklós újabb veresége Amerikában. New Yorkban az amerikai fedettpálya atletikai bajnokságon 16.000 néző előtt került sor arra az 5000 méteres síkfutó versenyre, amelyen a magyar Szabó Miklós is starthoz állt. A versenyt az amerikai Lash 14 p. 30,9 mp.-es kitiűző idővel nyerte, míg Szabó Miklóst, aki 14 p. 56 mp.-et futott, az amerikai Wall és Efav is megelőzték.

O A magyar bajnokság első tavaszi fordulóján a következő mérkőzések szerepelnek műsoron: Nemzeti—Elektromos (szombaton), Hungária—Szolnok, Budafok—Ferencváros, Újpest—Szeged, Kispest—Zugló, Salgótarjáni SE—Taxisok, Bocskai—Phöbus.

Még 2 napig

jelentkezhet a

Budapesti Sportvonatra

UTLEVEL NÉLKÜL

Aradról indul március 9-én reggel.

Budapestről vissza márc. 14-én este.

Oda-vissza 1380 lei

Egyéni utlevéllel rendelkezőknek 835 lei

Beiratkozások, információk:

„EUROPA” menüjegyirodában

Sándor könyvkereskedés,

(Szomben a megyei prefektúrával)

HETI MŰSOR

Vasárnap már a nemzeti bajnokság második fordulója kerül lebonyolításra, ugyiszintén a kerületi bajnokságban is a második fordulót bonyolítják le. A heti programot alább adjuk:

NEMZET BAJNOKSÁG:

Gloria—Ripensia, Carpati—AMEFA, Juventus—UDR, Venus—Tricolor CFPV, Chinezul—Sp. Studentesc, Victoria—Rapid.

KERÜLETI I. OSZT.

Olimpi—Gaiana, Titanus—Unirea, Crişana—Hakoah, AAC—Tricolor, ATE—Transilvania, Astra—Inştelegerea.

IFJUSÁGI BAJNOKSÁG:

Olimpia—Gaiana, Gloria—Unirea, Fortuna—Hakoah, AAC—Tricolor, ATE—Transilvania, Astra—Inştelegerea, Banatul—AMEFA.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Lelkes érdeklődés mellett nyílt meg Erdőhegyen az EGE háztartási tanfolyama

Külön női tanfolyammal koronázza meg az EGE aradmegyei vezetősége az eddigi tíz gazdatanfolyamának eredményeit

Unnepélyes külsőségek között, nagy tömeg jelenlétében nyílt meg hétfőn délelőtt Erdőhegyen az EGE. aradmegyei tagozata által rendezett háztartási tanfolyam. Leányok és asszonyok, számszerint harmincheten iratkoztak be a háztartási tanfolyam hallgatói közé. Összesen nyolc községből érkeztek résztvevők a tanfolyamra, közöttük hárman a messzebb fekvő Pankotáról és ketten Hunyadme gyéből. A tanfolyamot hosszú hetek szervező munkája előzte meg és ebből a munkából oroszlanrészt vett ki Tözsér József erdőhegyi gazdálkodó, aki fáradságot nem ismerve, munkálkodott és segítségére volt az erdőhegyi Nőegyletnek és a kisnői Leányegylet lelkes vezetőjének, Vadly Ilonának a távoli községekből jött leányok otthona berendezésében és a tanfolyamhoz szükséges tárgyak beszerzésében és elhelyezésében. A nőegyleti és a leányegyleti tagok munkájának tudható be nagyrészt, hogy az erdőhegyi háztartási tanfolyam hallgatói valóban otthon érzik magukat.

A tanfolyamot bevezető ünnepséget megelőzően az egyes felekezetek templomaiban istentiszteletet tartottak, majd pedig a hallgatók és a vendégek az Iparos Kör nagytermébe vonultak. A megnyitó ünnepségen a hatóságok is képviseltették magukat és ott volt többek között Oanea Aurel főszolgabíró, Mladin Romulus községi bíró, valamint Ardélean Ioan jegyző. Az EGE. vezetőségét Olosz Lajos dr. és báró Bornemisza Károly képviselték. Az első beszédet báró Bornemisza Károly mondotta és többek között a következőket fejtette ki:

— Hálát adunk mindenekelőtt Öfelsége, II. Carol királynak az ország első gazdájának, aki lehetővé tette tanfolyamaink megtartását. Aradmegyében eddig tíz gazdatanfolyamot tartottunk és ezeket most a női tanfolyammal koronázzuk meg. Vannak talán olyanok, akik tiltakoznak az ellen, hogy ezt a női tanfolyamot nevezem a tanfolyamok koronájának, mert az a véleményük, hogy a férfi a teremtés koronája. Lehet, hogy ez így van, de akkor is a nő az a gyémánt, amely a koronának a dísz és az értéket megadja. Mi a tanfolyamokon a gazdákat arra tanítjuk, hogy minél kevesebből, minél jobbat és tökéletesebbet termeljenek. Ha a gazdák ezt el is érik, munkájuk meddő marad, ha a nők nem nyújtanak nekik segédkezet. A Gazdasági Egylet működése csak akkor érheti el célját, ha a nők méltó módon akarnak résztvenni a jövő építő munkájában. Régi közmondás egyébként, hogy „hiába hordja a gazda zsákkal haza a javakat, ha a gazdasszony azokat a köténnyel kiszórja.” Az asszonynak a magyar nyelv adja a legszebb elne-

TESTA

Megfázás, hűlés, szűrés ellen

Magyar úgykapából!

Az olasz bajnokság ötödik tavaszi fordulóján a következő eredmények adódtak: Bologna—Lazio 2:1, Novarra—Livorno 2:1, Milan—Bari 3:1, Liguria—Genova 1:0, Juventus—Ambrosiana 0:0, Roma—Luchese 4:1, Torino—Modena 1:0, Triestina—Napoli 0:0.

Amszterdamban a Trall Smoke Eaters iégkorongcsapata 3:1 (1:0, 2:0, 0:1) arányban győzött az Európában élő kanadaiak iégkorongcsapata felett. Előzőleg Hágában 5:1 (0:1, 3:0, 2:0) arányban győzték az USA iégkorongozóit.

vezést, amikor „feleség”-nek hívja. Ez magában foglalja, hogy a nő vegye ki részét az örömből, de a munkából is. Csak, ha együtt dolgozik a férjével, nyerheti el méltó helyét a társadalomban. Ma a Nemzeti Ujjászűletés Frontjában is helyet biztosítanak a nőknek. A férfiak a haladás útján csak úgy érhetnek el komoly eredményeket, ha támaszra számíthatnak a nőben. A háztartási tanfolyam egyik főtárgya a főzés. Tanuljanak úgy főzni, hogy mentől kevesebből mentől jobbat állítsanak elő és segítsenek megfőzni a jobb gazdasági jövőt.

Olosz Lajos dr., aki az EGE. elnökségét képviselte az ünnepségen, szólalt fel ezután, üdvözölte a hatóságok képviselőit, majd pedig a nők munkájának fontosságát méltatta a családban, a társadalomban.

— A nők munkájának tökéletesítését, észszerűsítését szolgálja a most induló tanfolyam — mondta — és valóban őszinte örömmel tölt el bennünket az, hogy Erdőhegy község lakossága közreműködhetett ennek a hasznos tanfolyamnak meg-szervezésében.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a törőn szeretett férfi, legjobb apa, nagyapa és testvér, ki embertársai gyógyításának szentelt nemis hivatásában csaknem fél évszázadot töltött el

Dr. Löw Mihály

orvos.

nyug. megyei járásorvos,

a munkásbirt., pénztár v. hely. főorvosa

életének 77-ik évében, folyó hó 27-én este, hosszas szenvedés után csendesen elhunyt. Temetése folyó évi március 1-én, délután 2 órakor lesz az új zsidótemető halottasházából.

Dr. Löw Mihályné szül. Kende Fanny, Löw Ferenc, Székely Károlyné szül. Löw Rózsi gyermekei, Székely Károly veje, özv. Altmann Károlyné szül. Löw Terka, Löw Antonia, nővérei, Székely Zsuzsa unokája.

Oanea Aurel főszoigabiró mondott ezután beszédet.

— Mindannyian méltányoljuk az EGE. működését — mondotta — és annak a reményünknek adunk kifejezést, hogy ezek a tanfolyamok beilleszkednek az állam építő munkájába és az ország számára is hasznosak lesznek.

Boócz Ida tanárnő ismertette ezután a tanfolyam munkatervét.

— A tanfolyam során a hallgatók — mondotta — azt tanulják majd meg, hogy tápérték szerint élmezzenek, valamint azt, hogy miképpen kell

főzni a gyermeknek, a munkásembernek, a szellemi munkásnak és a betegnek. A tanfolyamok után a hallgatók már nem főzni fognak, hanem tudatosan élmezzeni.

Nagy Zoltán református lelkész megköszönte Boócz Ida és Domokos Jolán tanárnőknek, hogy felkeresték Erdőhegyet és apostoli munkájukkal gyarapítják a hallgatók tudását.

Olosz Lajos dr. ezután köszönetet mondott a gazdakörnek, a tanárnőknek, valamint Gazdasági Egyletnek a tanfolyam megrendezéséért és a tanfolyamokat megnyitottak nyilváníttotta.

Jelenleg Anglia a romániai gabona legnagyobb vásárlója

Még 150 ezer vagon buza vár kivitelre

A nagy gabonakiviteli cégek becslése szerint jelenleg még 150 ezer vagon buza vár kivitelre. Maga a tény örömteli, bár le kell szögezni azt, hogy jelenleg a világi piaci árak már nem olyan magasak, mint akár a közelmúltban is voltak, ugyanakkor pedig újabb áresésekkel lehet számolni, mert a különböző termelő államokból érkező hírek szerint világszerte még jelentős mennyiségek állnak rendelkezésre. Ami a belföldi helyzetet illeti, a buza értékesítése eddig valóban kielégítő körülmények között folyt le és ezt nagymértékben elő segítette a jelenlegi buzaértékesítési rendszer.

A kiviteli prémium érvénye március 8-án jár le. Az Argus című lap értesülése szerint az eddigi kiviteli prémium hatályát újabb harminc nappal meghosszabbítják.

A múlt évvel szemben a helyzet lényegesen javult. Január hónapban például közel 185 ezer tonna gabona és más mezőgazdasági termék került kivitelre a múlt év januárjában lebonyolított 72 ezer tonnás kivittel szemben, ami két és félszeres többletet jelent. Az idén januárban kivitt mennyiségből Angliába közel 114 ezer tonna gabonamut szállítottunk, a

mj azt jelenti, hogy jelenleg Anglia a legnagyobb gabonavásárlónk. Közvetlenül ezután Dánia következik tizenháromezer tonnával, majd pedig Belgium tizenkétezer tonnával, Görögország nyolcezeröttszáz tonnával, majd pedig Hollandia és Görögország. Január hónapban és február első felében nagyobb arányú tengerikivitt is lebonyolítottunk Hollandiába, Angliába és Belgiumba. Olaszországba, Csehszlovákia és Németországba irányuló kivittünk csökkent.

Az 1938. évi buza-termés felvásárlásához nagyban hozzájárult a nemzeti szövetségi intézet is, amely összesen 47.970 vagon búzát vásárolt meg, ebből 470 vagon ebben az évben. Ebből 45.654 vagon már el is szállították. A nemzeti szövetségi intézet összesen 475.618 tonna buza leszállítására vállalt kötelezettséget. Az említett mennyiség kivitele egyébként a következőképpen alakult: Németország 55.174 tonna, Anglia 302.323 tonna, Svájc 23.178, Hollandia 60.412, Belgium 13.837, Görögország 2.326, Palesztina 626, Albánia 830, Lettország 8.400, más országok 8.512 tonna.

A Banca Nationala rendelete az előre fizetett import devizáinak elszámolására vonatkozóan

Bucurestiből jelentik: A szabadforgalmi devizaüzlettel kapcsolatban a Banca Nationala vezetősége újabb magyarító rendeletet adott ki. A rendelet szerint az olyan esetekben, amikor az import előre fizetendő, az előző rendeletben előírt harminc napon belül igazolás csak a devizaátutalás tényére vonatkozik, míg a deviza felhasználására vonatkozó igazolás — az importált áru elvámolása után — ugyanolyan időn belül történik, mint eddig.

Itt írjuk meg, hogy Banca Nationala egy másik rendeletében azokat az importőröket, akik devizaigénylési jog nélkül (fără drept de devize) importálnak, kötelezi, hogy a vámolás után a vonatkozó iratokat husz napon belül a Jegybank központjához, vagy az illetékes jegybankfiókához megsemmisítésre nyújtásuk be.

Az AMTE

2. tippszelvénye

Beküldendő március 4-én szombaton délután 6 óráig:

1. Carpați—AMTE
2. Gloria—Ripensia
3. Kinizsi—Sportul Studentesc
4. Victoria—Rapid
5. Venus—Tricolor
6. Juventus—UDR
7. Budafok—Ferencváros
8. Hungária—Szolnok
9. Újpest—Szeged
10. ATE—Transilvania

Név:

Lakcim:

(Nevezési díj 5 lei. Pályázni legalább két tippszelvény beküldésével lehet. Későn érkezett pályázatokat nem vesszük figyelembe Vidékieknél a postal pecsét dátuma mérvadó!)

Az EGE felhívása a gazdálkodókhoz

A Bucuresti-i „Sola” részvénytársaság az Erdélyi Gazdasági Egylet vezetésével folytatott tárgyalások eredményeképpen megbizta az EGE-t, hogy beszerveze azokat a gazdákat, akik szíjában termelésével foglalkozni kívánnak. Ezzel kapcsolatban felkérjük azon gazdátársainkat, akik ennek a hasznos növénynek termelésével foglalkozni akarnak, hogy kedden vagy pénteken jelentkezzenek az EGE aradmegyei tagozatának irodájában. (Bul. Regele Ferdinand 41. szám.)

AZ EGE aradmegyei tagozatának vezetősége.

Vissza kell adni a nőket hivatásuknak

Hatalmas siker keretében zajlott le az EGE kerelöszentpáli női háztartási tanfolyamának vizsgája

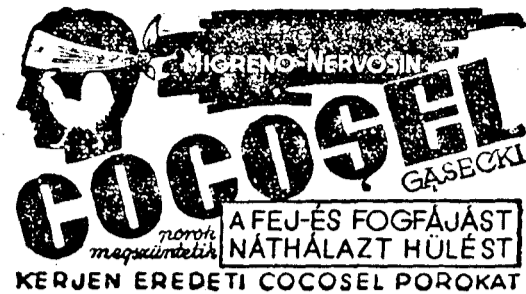
(Kerelöszentpál.) Az Erdélyi Gazdasági Egylet által dr. Haller Istvánné, Brandtner Sándor plébános és Osváth Matild tanítónő rendkívül értékes közreműködésével megrendezett hat hetes női háztartási tanfolyam záróvizsgája február 19-én zajlott le.

Mint érdekességet említiük meg, hogy gróf Haller Istvánné szintén tanfolyami hallgatónő volt, aki mindvégig vállalta és példás lelkiismeretességgel végig csinálta az egész programot.

Dr. Gyárfás Elemér, mint a vizsgáztató-bizottság elnöke, a legnagyobb elégtétellel állapította meg az eredményes vizsgát.

Gróf Haller Istvánné igazán szívből jövő és megüat beszédben mondotta el, hogy milyen nagy jelentőséggel is bír tulajdonképpen a tanfolyam.

— Itt egy régi tervünk valósult meg — mondotta. Ezt a tanfolyamot nagy lelkesedéssel hoztuk össze. Ezért elsősorban az Erdélyi Gazdasági Egyletnek tartozunk nagy hálával, mely kitűnő tantervvel és felszerelésével lehetővé tette tervünk megvalósítását. Másodsorban Osváth Matild tanítónőnek, aki a tanfolyam hallgatói számát két faluban is, házról-házra járva összegyűjtötte és megindításában oly lelkes segítőtárs volt. A kedves szülők és férjeknek is sok köszönetet mondunk — akik lehetővé tették a tanfolyamon való részvételüket — majd őszinte szívből jövő köszö-

netet kell mondanom plébánosunknak, tanító urunknak és községünk előljáróságának azért a kedves megértésért, amellyel segítségünkre jöttek.

Gróf Haller Istvánné nagyhatású, nagy lelkesedéssel fogadott beszéde után dr. Gyárfás Elemér megtartotta záróbeszédét.

— Nagy öröm számomra látni azt, hogy a háztartási tanfolyamok rendezésével leánvnmzedékünk helyes utra terelésének nagy munkája folyik. Visszaadni a Nőt az ő igazi élethivatásának, ma egyik legszentebb életfeladatunk. Az EGE ebben a tekintetben is a tanfolyamok rendezése által meg nem köszönhető érdemeket szeréz magának. Elismerjük, hogy a férfi munkája fontos, de épp ily fontos a nő munkája is. Hiába röpül ki a dolgozó méh a kasból és gyüjtő virágról virágra a mézet: a kaptár üres marad és a szorgalmas röpöködő méh munkája hasztalan, ha a kasban nincs rend, ha ott elpazarolják azt, amit ő gyüjtött, ha nem használják gyüjteményét fiasításra és tég tartalékolásra. A férfi munkája inkább a külső munka. A férfiak állanak a külső munka, a siker szolgálatában. Ők szolgálnak a köznek, ők állanak a nemzetek szolgálatában. De minden külső munka csak az előbbre való lenést szolgálja, csak lökést, indítást ad egy nemzetnek, de akik a nemzetet fenntartják és továbbviszik, azok az édes anyák. Ezt csak ők adhatják. Tőlük kapja minden nemzeték a testet, tőlük a lelki nevelés első virágait, tőlük az első lelki indítást. Beteg test, beteg nemzeteket szül. Beteg lelkű anyák törzszülöttek nemzői s ott akkor hiába vannak nagy férfiak, hiába vannak munkás férfiak, a nemzeteken nem sokat segítenek, mert betegek voltak — az édesanyák. Nagy öröm ma számunkra látni az EGE-t munkában, mellyel falvaink leányait visszavezetik a helyes utra, mikor visszadiák őket igazi élethivatásuknak, hogy legyenek egészséges édesanyák s ezzel egy egészséges nemzeték hordozói és továbbvivői.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Tengereentuli utazások

gyors, kényelmes és olcsó a

Hamburg-Amerika Linie

modern hajóival

Északamerikába, (Kanada)

Középamerikába

Délamerikába (Chile, Peru)

Ausztráliába, Azsiába

és minden fontos kikötőbe.

Tanulmányi és szórakozási utak a tengerre az év minden szakában.

Afrikai utazások a

Deutschen Afrika-Linien

hajóival.

Információkés prospektusok a

Hamburg Amerika-Linie

S. A. R. képviseleténél:

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24. Tel. 10-80.

Fiaskóval végződtek az angol-német gazdasági tárgyalások

Berlinből jelentik: Gwatkin angol kereskedelmi megbízott tárgyalásai Németországban teljes kudarcra zártak. Ugy Ribbentrop, mint dr. Funk a leghatározottabban elzárkóztak az angol javaslat elől. A megbeszélések során kialakult német álláspont ugyanis az, hogy Németország szívesen importál olyan államokból, amelyek felé exportját is fokozhatja. azonban a Páris-London-Washington valutafrontonhoz nem hajlandó csatlakozni. Gwatkin a mai nap folyamán már vissza is utazik Londonba.

Aradi Általános Takarékpénztár Rt. Arad

MEGHÍVÓ

Az Aradi Általános Takarékpénztár r. t. 1939. március 15-ikén, szerdán délután fél 6 órakor tartja az intézet helyiségében (Bul. Regina Maria 13. sz. alatt)

XXVII-ik évi rendes közgyűlését,

amelyre a részvényes urak ezúton meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése, az 1938. december 31-ikén lezárt mérleg és eredmény számla előterjesztése, valamint a nyereség felosztás feletti határozathozatal.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Az igazgatóság 8. a felügyelőbizottság 3 rendes és 2 póttagjának megválasztása egy évi időtartamra.
4. Indítványok.

A mérleg, az eredmény számla és a felügyelőbizottság jelentése a részvényes urak által bármikor megtekinthetők. A közgyűlésen való részvétel céljából a részvényesek, vagy az azokat helyettesítő letéti elismervények legkésőbb f. évi március 4-ikén 12 óráig az intézet pénztáránál letétbe helyezendők.

Az igazgatóság.

Április 16-ikán tartja rendes évi közgyűlését az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa

Vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel választmányi ülést tartott Engel Gyula elnöke alatt az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa. Az ülésen Engel Gyula elnök többek között beszámolt arról, hogy az adóvallomások benyújtásának munkájában a Szindikátus a tagok rendelkezésére állt és több mint száz esetben állította ki az adóvallomási íveket a hozzáfordulóknak. Beszámolt az elnök arról is, hogy a legutóbbi választmányi ülés óta 32 kereskedő lépett be új tagként a Szindikátusba, ami a Szindikátus fejlődéséről tesz tanubizonyságot.

Részletesen foglalkozott a választmányi ülés a közgyűlés előkészítésével és úgy határozott, hogy április 16-án, délelőtt 10 órai kezdettel tartja meg a Szindikátus rendes évi közgyűlését.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, MÁRCIUS 1

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Katonazene közvetítése. 19: Időszertű anyag. 19.15: Zenetörténeti csevegés hangpéldákkal. 20.05: Felolvasás. 20.20: Vendég-lői zene. 21: Schubert-est. 23: Hírek. 23.15: Tánckoncert közvetítése. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Gramofon. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 12.10: Vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.10: Énekszámok. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Hanglemezek. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.15: Diákféltóra. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Cigányzene. 19.15: Magyar mecénások: Esterházy Miklós hercegnő. Előadás. 19.45: A rádió szalonzenekara. 20.40: „A pápaválasztás”. Előadás. 21.10: Operaházi zenekar. 22: Külügyi

negyedóra. 22.40: Hírek. 23: Hanglemezek. 23.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: A 2. honvédegyezred zenekara. 1.05: Hírek.

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 2.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthírek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Gyermekóra. 19: Időszertű anyagok. 19.17: Tánccene közvetítése. 20: Felolvasás. 20.15: Operettadatok. 21.14: A filharmonikusok hangversenyének közvetítése. A szünetben: Hírek. 23: Hírek. 23.10: Gramofonlemez adása. Majd: híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Gramofon. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 12.10: Vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.10: Hanglemezek. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.15: Háztartási tanácsadó. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Gazdáknak. 18.40: A rádió szalonzenekara. 19.30: „Ritmus és tánc”. Előadás. 20.05: Cigányzene. 21.10: Közvetítés a Városi Színházról. Katinka. 22.10: Hírek. 23.10: Időjárásjelentés. 23.50: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.15: Jazz-hármas. 1.05: Hírek.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik szeretett férjemnek

Bogár József

nyug. ACSEV főmozdonyvezető temetésén résztvettek, ravatalára virágot, vagy koszorút helyeztek, ezúton mond hálás köszönetet

özv. Bogár Józsefné.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Új építkezést, átalakítást, házak javítását jutányosan készítem. Gebhardt Antal építési vállalkozó, Ujarad, Str. Reg. Ferdinand 19. 1032

Sokéves kereskedelmi gyakorlattal rendelkező, románul jól beszélő, bizalmi állást viselt, garanciaképes volt tisztviselő pénzbeszedő, vagy más bizalmi állást keres. Cim a kiadóban. 1024

ALKALMAZÁST NYER

Keresünk megfelelő gyakorlattal saldakontistánt (segédkönyvelőnt). Ajánlatukat csak román eredetű reflektánsok S. A. R. Schenker & Co., Arad, Bul. Regina Maria No. 9. címre intézzék. 984

Főmunkáért keresünk kereskedelmi malmalomba, leveleket Schmidt Testvérek-malomban, Világos, Aradmegye. 1025

Külföldi felvételek. Keil és Krauss-cég. 1026

Egy jobb leány háztartásban alkalmazást nyer jobb háznál. Cim a kiadóban. 1029

Mindenest jó bizonyítvánnyal felveszek azonnalra, vagy 15-re. Str. Gokis No. 3. III. emelet, szob 26. 1023

ÜZLET

Jóforgalmu parfümeria kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Cim a kiadóhivatalban. 985

LAKÁS

Kiadó Malul Muresului 2. sz. házban: 2 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha és éléskamrából álló, villanyvilágítás, gáz- és vízvezetékekkel ellátott földszintes uccai lakás május 1-től. 959

Egyszobás, fürdőszobás, modern lakás kerestetik. Cimeket „Modern” eligére a kiadóba. 913

Bulevardul Carol 44. szám alatt emeleti urilakás kiadó. Bővebbet ugyanott, földszint. 953

Uri magánház: összkomfort. háromszoba, hall, melléhelyiségek. május 1-re kiadó. Bővebbet: Str. Episc. Ciorogartu 14. 1019

Négyszobás, napfényes, összkomfortos urilakás a Str. Consistorului és Str. Mărăsesti szögletében május 1-re kiadó. Bővebbet: Str. Mărăsesti 4. I. em. 815

Butorozott szoba, különbejáratu, fürdőszoba használattal, tiszta magánházban kiadó. Cim a kiadóban. 1020

Kétszobás, összkomfortos lakás kiadó május 1-re. Cim: Str. Gr. Alexandrescu 40. 1023

Háromszobás, vízvezetékes magánház kiadó. Érdeklődni 11-4-ig. Str. Dragos Vodă 7. 1084

Kiadó május elsejére modern háromszobás uccai lakás. Str. Russu Sirianu 3. 1025

Új házban 2-3 szobás, komfortos lakás május 1-re kiadó. Bul. Carol 68. Megtekinthető délelőtt 11-2-ig, délután 4-7-ig. 1021

Kiadó azonnalra különbejáratu, szépen butorozott szoba, fürdőszoba használattal, esetleg teljes ellátással is. Str. Tudor Vladimirescu 13. 1022

Belvárosban, magánvillában elegánsan butorozott különbejáratu uccai szoba előszobával, fürdőhasználattal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 1024

VÉTEL-ELADÁS

Gyermekágy eladó. Bulev. Carol 54. a liceumnál. 1010

Egy jóhangu, hosszú, jókarban levő zongora és egy darab antik szekrény eladó. Cim: Ujarad, Cal. Banatului 218.

Butorok: háló, ebédlő, konyhák jutányosan kaphatók Aradon Paladics asztalosnál. 930

Féner farkaskutya, kitünő véreb, jutányosan eladó. Str. Sulutiu 33. 937

Brillians- és arany ékszereket veszek a legmagasabb árban. Kun ékszerész. 1030

Regényeket, modern szakkönyveket veszek, jó állapotban. Papircentral, Str. Metianu 11. 1028

Függőállvány-kosarat, beépített kézfelfonó szerkezettel megvételre keresek. Kolber Pál, Arad, Str. Cloșca 15. 1018

Eladó egy 11 darabból álló kombinált szoba, díj, fényezett. Megtekinthető délután 4-7-ig. Piața Impăratul Traian No. 1. 1022

Modern sötét díj hálószobák már 6500 leitől kaphatók asztalosnál kedvező részletfizetésre. Calea Saguna 136. 1033

Hétfőnapos gyönyörű vízslá eladó. Bul. Reg. Maria 24., házfelügyelő. 1027

Egy mély gyermekkosci, alig használt, eladó. Str. Dna Balasa 88. 1031

TISZTA, MOSOTT RONGYOT megvételre keresünk. Cim a kiadóban.

Kombinált modern butort

teljes lakásberendezéseket, brillians, köveket, szőnyegeket veszek sürgősen megbízóim részére.

Nagy választékban kaphatók

modern ebédlők, hálók, keleti és beföldi szőnyegek, recamié, konyha, velencei csillár, Pataky-kép stb.

Zálogköcsönöket közvetítünk

a timisoarai zálogházba, előzetes nyújtunk.

Zalogcéduláját megvesszük Tempo bizományi-üzlet, Fischer Filz-palota.

INGATLAN

Eladó Ujaradon kifogástalan állapotban levő léglábol épült gazdasági ház, villanyvilágítással, mely áll: lakóház, 12 jószágra istálló, dísznőel, teljesen új kő-tárka, nagy gyümölcsös, új kertészet, kocsiszin tejjgazdasághoz szükséges teljes felszereléssel együtt jutányos áron Bővebbet Aradon, Str. Consistorului 1024

Házhely eladó, 180 négyzetgöl, Str. T. c. ului 110. 1026

Legújabb jelentéseink:

Kik képviselték az ország magyarságát az alkotmányévtordulójának alkalmából rendezett bucuresti-i ünnepségeken?

Bucuresti. Az alkotmány egy éves évtordulójának alkalmával a romániai magyarságot dr. gróf Bánffy Miklós, dr. Szász Pál, a Front igazgatóságának tagjai, továbbá dr. Konopi Kálmán, Mikó László, báró Szentkereszthy Béla, gróf Teleki Ernő, gróf Teleki Ádám, dr. Mikó Imre és Szabó Béni a legfelsőbb tanács tagjai képviselték. A hétfői napon dr. Konopi Kálmán, Szabó Béni, gróf Teleki Ernő, gróf

Teleki Ádám, Mikó László és dr. Mikó Imre dr. Silviu Dragomir kisebbségi miniszter előtt jelentek meg, dr. Szász Pál vezetésével. Több napirenden levő kérdés került megbeszélésre. Serban Mihail kisebbségi államtitkár fogadta ezután a küldöttséget, amelynek sorában megjelent Demeter Béla, az EGE hivatalos lapjának főszerkesztője is.

Aktuális kérdések a Népszövetség kisebbségügyi albizottságának napirendjén

GENF. (Rador.) A Népszövetség kisebbségügyi albizottsága február 25. és 26-án Genfben Borai Emil francia delegátus elnöke alatt ülést tartott, amelyen az 1938 nyarán Koppenhágában, a kisebbségek jogára vonatkozó előterjesztéseket tárgyalták meg. Az értekezleten Ion Pilat román megbízott is felszólati és hosszasan ismertette a romániai kisebbségek helyzetét az új rendszer alatt. Rámutatott annak igazi értelmére, amit a kisebbségeknek a Román Nemzeti Ujjászületés Frontjába történt felvétele jelent. Jósika János báró a magyar kisebbség képviselője mindenben megerősítette Pilat delegátus kijelentését.

A zsidó-kérdés vitája során a román megbí-

zott a lengyel javaslatához csatlakozott, illetve kérte a Koppenhágában megszavazott megoldás elfogadását, amely szerint kéri fogadják a Népszövetséget egy nemzetközi értekezlet összehívására. Ezen az értekezleten módot találnának a zsidók Palesztinába és más alkalmas államokba való kivándorlására. A román megbízott végül hangsúlyozta azt a gazdasági és társadalmi veszélyt, amelyet a kérdés meg nem oldása esetén Romániában fenyeget és visszautasította a palesztinai delegátus javaslatát, aki a romániai zsidó lakosság számára nemzetkisebbségi statutumot kért. Jósika János báró csatlakozott Pilat megbízott ellenjavaslatához.

Párisban és Londonban

megtörtént a Franco-kormány hivatalos elismerésének bejelentése

Lemondott Azana és Svájcba menekült — Chamberlain vallomása az alsóház előtt

Monarchia lesz Spanyolországban?

Párisból jelentik: A spanyol nemzeti kormány nemzetközi vonatkozásában legfontosabb lépés: Anglia és Franciaország állásfoglalása hétfőn megtörtént. Hétfőn ugyanis a francia kormány tagjai minisztertanácsot tartottak s azon egyhangulag elhatározták Franco kormányának elismerését. Ugyancsak hétfőn jelentette be Chamberlain angol miniszterelnök az alsóház ülésén, hogy Anglia kormánya is elhatározta a spanyol nemzeti kormány hivatalos elismerését.

A burgosi kormány hivatalos jelentése szerint Argentína, Bolívia, Egyiptom és Venezuela már jog szerint elismerte Franco kormányát és még nyolc latin-amerikai állam közölte, hogy hivatalosan elismeri a nemzeti Spanyolországot.

Diplomáciai körökben valószínűnek tartják, hogy a spanyol nemzeti kormány a hét közepén nevezi ki párisi nagykövétét.

Chamberlain az „esernyős diktátor”

Londonból jelentik: Az alsóházban Franco kormányának elismerése ügyében Attlee őrnagy a munkáspárt részéről bizalmatlansági indítványt tett. Az indítvány indoklásában

diktátornak nevezte Chamberlain miniszterelnököt, mert egyszerűen kitér a parlament előtti felelősség elől.

Szerinte nem kötötték ki Francoval, hogy irgalmasan fogja kezelni a köztársasági spanyolokat, hogy kártérítést szolgáltasson az elsüllyesztett angol hajók miatt és hogy eltávolítsa Spanyolország területéről az összes idegen önkénteseket. Beszéde végén kérdést intézett a miniszterelnökhöz, amelyben aziránt érdeklődött, hogy vajon Franco csatlakozik-e a Berlin-Róma tengelyhez és minő biztosítékot kapott Gibraltárra és a baleari szigetekre vonatkozóan?

Chamberlain az interpellációra adott válaszában a következőket mondotta:

— Megállapítom, hogy az elismerés jogszerűsége két kérdésen fordul meg: Először észszerűen feltehető, hogy Franco kormánya Barcelona elestével és Katalonia elfoglalásával megszerezte az állandóságot és a fölényt. Másodszor pedig, hogy a köztársasági kormány az ország törvényes kormányának

e percben már alig tekinthető. Pillanatra sem kétséges ezeknek a tényeknek helytállósága. Voltaképpen azt sem tudjuk, hogy a köztársasági kormány egyáltalán létezik-e még, hiszen az elnök lemondott, a legtöbb miniszter pedig Franciaországban tartózkodik.

— Értesüléseim vannak — mondotta emelt hangon a miniszterelnök. — hogy Madridban a viszonyok tarthatatlanok. Az elismerés megtagadása nem segítene volna a köztársasági kormányt, viszont rontotta volna a viszonyunkat Spanyolország új uraihoz. Nem tehetjük Francot Anglia ellenségévé, sőt barátságos viszonyt kell vele terepíteni, számolunk a való tényekkel, nem maradhatunk egyedül a nemzeti Spanyolország elismerésének megtagadásával és most főgondunk, hogy megszüntessük a fegyveres összetűzéseket. Közölhetem a ház tagjaival, hogy a fegyverszünet előkészítését vállaltam és pár napon belül elhallgatnak spanyol földön a fegyverek.

A madridi bevonulás előtt

Burgosból jelentik: A spanyol nemzetiek főhadiszállásáról érkezett jelentés szerint a nemzeti csapatok a Madridba való bevonulást nagyrészt már előkészítették. Az elemiszereket tartalmazó tréningzseppek a főváros előtt állanak, hogy bevonulás után elemiszereket oszthassanak ki a lakosság között. A nemzetiek mai hadijelentése szerint a harctereken teljes nyugalom van.

A római Stefani-ügynökség jelenti, hogy a Valenciában megjelenő egyik lap rendeletet közöl a spanyol köztársasági hadsereg néhány vezetőjének utlevélváltása ügyéről. Eszerint Miya tábornok és nyolc alvezére utlevelet kértek a maguk és családtagjaik számára.

Azana elnök Svájcba menekült

Azana spanyol köztársasági elnök vasárnap Párisból Collonges sous Salevesbe utat-

zott. Utjának további céljai nem ismeretesek. Azana kíséretének egyik tagja cáfolta, hogy Azana lemondott.

Colonges sur Saleveből jelentik, hogy Azana elnök lemondó levele, amelyet Martinez Barriohoz, a spanyol kortez elnökéhez intézett többek között ezeket mondja:

— Az a tény, hogy a nagyhatalmak, különösen Anglia és Franciaország törvényesnek ismerték el a burgosi kormányt, lehetetlenné tette számomra Spanyolországban azt a teljes jogi képviselést, amely szükséges ahhoz, hogy kellő hivatalos tekintéllyel szószólója legyek a külföldi hatalmaknál a rám háruló kötelességnek, amelyet nemcsak spanyol lelkiismeretem diktál, hanem népem tulnyomó többségének is legmélyebb vágya. Miután megszünt az állam politikai szervezete, már nem rendelkezem sem Spanyolországban belül, sem pedig azon kívül tanácsadó és végrehajtó szervekkel. Ilyen körülmények között lehetetlen számomra, akár csak a névlegesen is megmaradjak abban a tisztviselésben, amelyről Spanyolországból való távozásom napján sem mondtam le abban a reményben, hogy az azóta eltelt időt is felhasználhatom majd a béke érdekében. Így hát ezennel átnyujtom Önnek, mint a kortez elnökének a köztársasági elnöki megbízatásomról való lemondásomat azza a kéréssel, hogy szíveskedjék ezt haladéktalanul tudomásul venni.

Don Juan a spanyol trón jelöltje

Az angol körök erősen foglalkoztatja a kérdés, hogy Spanyolország milyen államformát választ. Ugy vélik, hogy a monarchia visszaállítása, amely nagyon rokonszenves volna az angolok szemében, még nem időszerű és ideiglenesen arról lehetne szó, hogy Franco tölti be a régensi méltóságot és készíti elő XIII. Alfonz fiának, Don Juannak trónralépését. Londoni körök úgy tudják, hogy Berlinben nem tartják kívánatosnak, hogy Franco az 1939. éven túl is hatalmon maradjon, mert a németek nem jó szemmel nézik a katolikus egyházzal való kapcsolatait és rokonszenvét a monarchia irányában. Az is lehangozólag hat Berlinben, hogy a német cégek nehézségekbe ütköznek azon törekvésükben, hogy a spanyol bányákat megszerezzék. Alba herceg Franco londoni nagykövete hír szerint közölte kormányával az angolok rokonszenvét a monarchikus megoldás iránt.

Egyiptom és Argentína is..

Beavatott körök úgy tudják, hogy az Egyesült-Államok kormánya is elfogja ismeri Francot, de egyelőre még időt enged magának, mert Washington előbb meg akar győződni arról, hogy Franco hogyan viselkedik majd a köztársaságiakkal szemben.

A magyarokat és lengyeleket is felmentették a katonai szolgálat alól Csehszlovákiában

PRÁGA. Jelentették, hogy a csehszlovák katonai hatóságok a katonai szolgálat alól mentesítették a német nezetiségű csehszlovák állampolgárokat. A „Venkov” és a „Vecser” című lapok jelentése szerint a magyar és a lengyel nemzetiségű, egyébként katonaköteles ifjakat is felmentik a katonai szolgálat alól.

Lengyel diákok garázdálkodása a varsói német tanácsházban

Varsó. Hétfőn este Varsóban megtámadták a lengyelországi német tanácsok irdahelyiségét. A támadók, akik nyilván lengyel diákok voltak, este 10 óra tájban mintegy tizen behatoltak a tanács házába, ahol a német egyesület varsói csoportjának elnöksége ülésezett. Rendőrtisztviselőknek adták ki magukat a jelenlévőkre fegyvert szegezve kikényszerítették az iratszektények átadását. Közben berendezési tárgyakat tettek tönkre és botokkal megütöttek néhány egyesületi tagot, majd néhány perc múlva eltűntek és magukkal vittek több iratszomót.

London. A News Chronicle varsói jelentése szerint a lengyel diákok elhatározták, hogy 24 órán át egyetlen német diákot sem engednek be a lengyelországi egvetemekre tiltakozásul a danzigi események miatt.